

#1 MAART 2025

OPLINIE

AFMP
LEDENMAGAZINE

**PTSS BIJ
VETERAAN**
ook sluismoordenaar
voor gezin

GRATIS HULP
van onze belasting-
service bij je aangifte

DE MEERWAARDE
van medezeggenschap bij
Defensie

AFMP-VOORZITTER RUUD BERGSMA:

**'WIJ BLIJVEN
ONS INSPANNEN** VOOR ALLE
COLLEGA'S BIJ DEFENSIE'

HET BELANG VAN DE URD

BINNEN DEFENSIE is verandering een constante factor. De veiligheidssituatie in de wereld vraagt om een flexibele en slagvaardige krijgsmacht en om een defensieorganisatie die in staat is om zich continu aan te passen. Reorganisaties zijn hierbij onontbeerlijk en juist daarom is het essentieel dat reorganisatietrajecten zorgvuldig, transparant, open en eerlijk verlopen. De SG-aanwijzing A/983 Uitvoering Reorganisaties Defensie (URD) biedt hiervoor het stramien. Deze regeling zorgt ervoor dat besluiten goed onderbouwd zijn, medewerkers tijdig worden geïnformeerd en rechten gewaarborgd blijven. Dit is niet alleen in het belang van de defensieorganisatie, maar in het belang van iedereen die zich dagelijks inspant voor onze vrede en veiligheid.

Samen met de andere sociale partners werken we al geruime tijd aan het actualiseren en verbeteren van de URD. Dit moet ervoor zorgen dat reorganisatietrajecten niet alleen zorgvuldig, maar ook efficiënter kunnen worden uitgevoerd, vooral bij uitbreidingen. Wij snappen dat in deze tijden van verhoogde dreiging en geopolitieke onzekerheid snelheid vaak geboden is. Wij dienen echter te voorkomen dat teveel snelheid bij reorganisaties tot onzorgvuldigheid leidt en ervoor te zorgen dat de bestaande organisatiestructuur juist wordt versterkt. We moeten met elkaar nog duidelijkere afspraken maken over wie waarvoor verantwoordelijk is. Ook is het belangrijk om wat beter te omschrijven dat sociale partners verantwoordelijkheid dragen voor de rechtspositie van medewerkers én de gevolgen die reorganisaties voor hen hebben en dat de medezeggenschap verantwoordelijk is voor de bedrijfsvoering.

De oproep van sommige mensen binnen en buiten de defensieorganisatie om de URD met het oog op de vereiste snelheid niet meer van toepassing te verklaren, vind ik daarom onbegrijpelijk. Menigeen in de organisatie kan deze oproep voor waarheid aannemen en dit kan zand in de reorganisatieraderen strooien.

Een cruciaal zorgvuldigheidsaspect bij reorganisaties is de kwalitatieve voorbereiding van reorganisatiedocumenten. Leidinggevendenden moeten zorgen voor een correcte en volledige aanlevering van alle relevante bijlagen, zoals de functievergelijkingstabel (FVT). Daarnaast moeten er goede en juist gewaardeerde functiebeschrijvingen beschikbaar zijn, die samen met de transitiecode tussen de HDE en de MC zijn

'VAN BELANG BIJ REORGANISATIES IS DE KWALITATIEVE VOORBEREIDING VAN REORGANISATIE-DOCUMENTEN'

overeengekomen. Dit voorkomt vertragingen en garandeert dat reorganisatieplannen snel kunnen worden beoordeeld en uitgevoerd. Zeker bij uitbreidingen die in principe geen negatieve gevolgen hebben voor het personeel kunnen goed onderbouwde reorganisatiedossiers zorgen voor voortvarend lopende processen. En juist hierbij zijn de afspraken uit de URD belangrijk.

Het afschaffen of bevriezen van de URD zou naar mijn mening een flinke stap terug zijn in de professionaliteit, voorspelbaarheid en zorgvuldigheid van reorganisaties. Daarom houd ik een vurig pleidooi voor het behoud en de doorontwikkeling van deze essentiële regeling. De URD-afspraken blijven onmisbaar voor een goed georganiseerde, effectieve en toekomstbestendige defensieorganisatie.

Als vakbond krijgen wij helaas vaak onterecht het verwijt dat wij reorganisatieprocessen vertragen. Als processen op een zorgvuldige manier hebben plaatsgevonden en procedures goed zijn gevolgd, dan staan wij echter altijd vooraan om onze medewerking te verlenen. Wij denken mee over alle aspecten die belangrijk zijn voor de rechtspositie van het betrokken personeel en laten de bedrijfsvoering met een gerust hart over aan de medezeggenschap, omdat die wordt gevormd door de mensen op de werkvloer zelf. Samen met Defensie en de medezeggenschap dragen wij zo ons steentje bij aan een defensieorganisatie die in de toekomst voor haar belangrijke taken is toegerust.

Ruud Bergsma
Voorzitter AFMP

06

**'CRUCIAAL OM
RANDVOORWAARDEN VAN WET OP
DE DEFENSIEGEREEDHEID TE BESPREKEN'**

→ In een interview gaat AFMP-voorzitter Ruud Bergsma o.a. in op de nieuwe Wet op de defensiegeredheid waarvan Defensie werk maakt. "Zoals Defensie het zelf uitdrukt, moet deze wet straks 'juridische, organisatorische en beleidsmatige belemmeringen wegnemen die de gereedheid voor hoofdtak 1 kunnen beperken," benadrukt Ruud. "Deze definitie suggereert nogal wat en daarom vinden wij het cruciaal om samen met Defensie en de andere bonden de randvoorwaarden van deze toekomstige wet eerst goed te overdenken en door te spreken."

14

**ZORG VOOR GEZINNEN VAN
BESCHADIGDE VETERANEN
SCHIET TEKORT**

→ De zorg voor gezinnen van beschadigde veteranen en dienstslachtoffers schiet tekort, zo luidt de belangrijkste conclusie van het recente rapport 'Erken mijn zorgen' van Veteranenombudsman Reinier van Zutphen. Aanleiding voor dit rapport zijn signalen die hij ontving van relaties van beschadigde veteranen die zich niet gehoord voelen. "Ik ben geschrokken van hun vaak schrijnende verhalen."

24

**GERARD DE GRAAFF
OVER MEDEZEGGENSCHAP**

→ Als 'medezeggenschapsman' speelt kaderlid Gerard de Graaff een cruciale rol in de vertegenwoordiging van de AFMP op de werkvloer. "De centrale medezeggenschapscommissie richt zich op de bedrijfsvoering en de collectieve belangen van medewerkers, terwijl de AFMP zich bezighoudt met hun individuele belangen en arbeidsvoorwaarden," zegt hij. "Die uiteenlopende doelstellingen beschouw ik niet als een belemmering."

28

**OP JUBILEUMVISITE
BIJ JOOP HOOIRING**

→ Ter gelegenheid van zijn 70-jarige lidmaatschap van de AFMP en haar rechtsvoorganger Ons Belang bezochten wij onlangs met een groot gezelschap de inmiddels 92-jarige Joop Hooiring en zijn echtgenote Tiny in Leeuwarden. Tijdens de visite kwam eens te meer naar voren dat Joop door de jaren heen van grote waarde was voor onze bond.

EN VERDER

- 04** Bondig – Werk en inkomen
- 10** EUROMIL focust zich op samenwerking
- 12** Gratis belastingsservice
- 19** Collega werft lid-winactie
- 20** Bondig – Vereniging
- 23** Word jij onze nieuwe onderhandelaar/ vicevoorzitter?
- 26** FAQ over inschalingswijzigingen in nieuwe IBM
- 27** Dankwoord van Wilma Mulder-Tromp
- 30** Aanbiedingen bij AFMP Voordeelwinkel
- 31** Puzzel
- 32** Contact met AFMP
- 34** Ledenvoordeel FNV
- 36** Gerechtigheid voor vier landmacht militairen

NADER OVERLEG OVER RESTITUTIEVERPLICHTING

→ Sociale partners gaan in overleg over de restitutieverplichting van opleidingen. Dat hebben zij afgesproken tijdens de recente zitting in de rechtszaak die de centrales van overheidspersoneel hadden aangespannen tegen het ministerie van Defensie in verband met de invoering van de EU-richtlijn transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden op 1 augustus 2022. Deze richtlijn is onder meer van belang met het oog op de terugbetaling van opleidingskosten van verplicht gestelde opleidingen. De richtlijn stelt in beginsel dat dit niet mag.

De EU-richtlijn biedt echter wel ruimte om hiervan in bepaalde gevallen af te wijken. Omdat lang vóór de inwerkingtreding van de richtlijn zowel voor militairen als voor burgers was afgesproken dat Defensie opleidingskosten terug kan vorderen, vond Defensie dat formeel overleg over de mogelijkheid om af te wijken niet nodig was. Terugvorderen kan nu voor bijna alle soorten opleidingen, indien iemand wordt ontheven uit de opleiding, ontheven uit de functie waarvoor iemand is opgeleid of in bepaalde gevallen indien hij of zij wordt ontslagen. De centrales dachten daar anders over. Zij hadden het

standpunt dat de invoering van de richtlijn wel nieuw overleg over eventuele afwijkende bepalingen vereist. Omdat sociale partners het hierover niet eens konden worden, is die vraag voorgelegd aan de rechter. Scan de QR-code voor het volledige bericht. ■

MAAK BEZWAAR TEGEN JOUW LOONSTROOK MET UITBETAALDE VAKANTIE-UREN

→ Ga je uit dienst en moeten aan jou nog vakantie-uren worden uitbetaald? Maak dan bezwaar tegen de loonstrook waarop de uitbetaling van deze uren te zien is! De AFMP kan dit bezwaar voor jou oppakken. Defensie erkent inmiddels al enige tijd dat het werkgeversdeel van de pensioenpremie en het financiële voordeel van de eigen ziektekostenverzekering voor militairen en de WUL in het vakantieloon moeten worden meegenomen. De uitvoering is echter nog steeds niet rond. Daarom is het nodig tijdig - dat wil zeggen binnen zes weken - bezwaar te maken. Wil je dat wij dit voor jou verzorgen? Stuur dan een e-mail naar onze afdeling individuele belangenbehartiging via ib@afmp.nl. ■

UPDATE OVER IKB & OUDERSCHAPSVERLOF

→ Als je als defensiemedewerker gebruikmaakte van ouderschapsverlof dan kon je voorheen ADV-uren opbouwen door twee uur per week extra te werken. Dit is niet meer zo sinds de invoering van het IKB in 2025. Je kunt nu geen IKB-uren opbouwen, maar hebt wél de mogelijkheid om deze te kopen van je IKB-budget. Onderaan de streep maakt dit financieel niets uit, omdat je nu twee uur ouderschapsverlof minder hoeft op te nemen per week. Een bijkomend voordeel is dat je langer gebruik kunt maken van het ouderschapsverlof en in principe zelf kunt bepalen hoeveel IKB-uren je koopt. Wél geldt hierbij een maximum van 104 uur per jaar. De uren waarin je ouderschapsverlof geniet, worden niet als 'deeltijd' beschouwd. Daarom hebben deze, in tegenstelling tot bij deeltijdverlof, geen invloed op het aantal IKB-uren dat je kunt kopen. Bij deeltijdverlof kun je uren kopen naar rato van het aantal uren dat je werkt. ■

PROBLEEM MET VERLOFREGISTRATIE VAN ALLE RESERVISTEN

→ In een eerdere update op onze website en in onze app informeerden wij je dat reservisten bij het CZSK recent de vervelende boodschap kregen dat zij door een probleem met de Peoplesoft-software in 2025 minimaal een volledige werkdag aan verlof moet opnemen en dat zij vooralsnog geen twee opkomsten met verschillende redenen op dezelfde dag kunnen registreren. Later vernamen wij dat dit probleem zich helaas voordoet bij de verlofregistratie van alle reservisten bij Defensie. Alleen op de dagen die

niet in hun rooster staan, kunnen zij minder dan een werkdag aan verlof in Peoplesoft registreren. Scan de QR-code om het volledige bericht te lezen. ■

ATOD BIJ FRONTEx-INZET

→ Tot voor kort kende Defensie geen afbouwtoelage van de Toelage Onregelmatige Dienst (ATOD) toe aan militaire ambtenaren die worden ingezet voor Frontex. Nadat wij dit onlangs als AFMP hadden aangekaart bij Defensie, herzag zij haar standpunt over deze toekenning. Militairen die aan de bijbehorende, in de Regeling vergoeding voor overwerk, onregelmatigheid, beschikbaarheid en bereikbaarheid (VROB) genoemde voorwaarden voldoen, kunnen hierdoor tijdens hun Frontex-inzet voortaan rekenen op de ATOD. Voldoe jij aan alle voorwaarden in de VROB, maar ontvang je bij jouw inzet voor Frontex geen ATOD? Klop dan voor advies aan bij onze afdeling individuele belangenbehartiging via ib@afmp.nl. ■

BEN JE GESCHORST? LET DAN OP DE OPBOUW VAN JE VAKANTIEVERLOF!

→ Je hoopt dat het je nooit overkomt, maar het komt helaas regelmatig voor dat je als defensiemedewerker voor enige tijd wordt geschorst vanwege een verdenking van wangedrag of het plegen van een strafbaar feit. De schorsing biedt Defensie de kans om onderzoek te doen zonder dat jij op de werkvloer aanwezig bent. Soms volgt hierna ontslag, maar gelukkig vaak ook niet. Tijdens een schorsing zet de werkgever in veel gevallen de opbouw van jouw vakantieverlof stop. In een recent door ons gevoerde bezwarenprocedure erkende Defensie dat dit niet mag. Daarom drukken wij jou op het hart om de opbouw goed in te gaten houden als je een tijdje geschorst was. Twijfel je of Defensie tijdens of na afloop van jouw schorsing op de juiste wijze handelt? Schakel dan de hulp van onze afdeling individuele belangenbehartiging in via ib@afmp.nl. ■

FAQ OVER HET VITALITEITSBUDGET VOOR BURGERS

→ De afgelopen maanden ontvingen wij diverse vragen van leden over het vitaliteitsbudget van 100 euro netto, waarvan burgermedewerkers bij Defensie sinds februari gebruik kunnen maken. Naar aanleiding hiervan lanceerden wij een FAQ op onze website en in onze ledenapp, waarmee wij de vragen beantwoorden die jullie ons inmiddels voorlegden.

Onze FAQ over het vitaliteitsbudget voor burgerpersoneel vind je door de QR-code bij dit bericht te scannen. Aan de hand van andere vragen die jij of je (burger-)collega's ons de komende tijd stellen, breiden wij de FAQ de komende tijd uit. Heb jij een vraag over het vitaliteitsbudget? Check dan of het antwoord op

jouw vraag ertussen staat! Is dit niet zo? Stel je vraag dan via info@afmp.nl en waarschijnlijk vind je het antwoord dan snel terug onder één van de drie deelthema's (algemeen, aankopen en declaraties) van onze nieuwe FAQ. ■

**'IK VIND
HAAR**

AFMP-voorzitter
Ruud Bergsma belicht onze
prioriteiten voor 2025

NIET DAT DEFENSIE ZORGPLICHT GOED OPPAKT'

In deze eerste uitgave van OpLinie in 2025 belicht AFMP-voorzitter Ruud Bergsma desgevraagd de meest relevante (defensie-)ontwikkelingen waarop wij als defensiebond het afgelopen jaar inspeelden. Ook kijkt hij vooruit naar de komende periode waarin de AFMP zich volop blijft inspannen voor de belangen van al onze leden, onder wie de reservisten bij Defensie. "Reservisten moeten er hard voor knokken om als volwaardige collega's te worden beschouwd," zo benadrukt Ruud in een interview. "En dit terwijl Defensie reservisten heel hard nodig heeft, zeker nu er forse uitbreidingen nodig zijn. Daarom is het voor ons een belangrijk speerpunt dat reservisten die langdurig en structureel voor Defensie werken meer garanties en inkomenszekerheid krijgen. Maar natuurlijk blijven goede arbeidsvoorwaarden voor alle andere defensiecollega's ook hoog op onze prioriteitenlijst staan."

HOE KIJK JE ALS AFMP-VOORZITTER TERUG OP HET AFGELOPEN JAAR?

"Los van de oorlogen en conflicten die helaas nog altijd gaande zijn in de wereld, kijk ik met een tevreden gevoel terug op 2024. Ik ben trots op alles wat we met ons team van AFMP-collega's en kaderleden voor elkaar hebben gebokst voor onze leden. Zij hebben allemaal de persoonlijke drive om echt iets te betekenen voor zowel bestaande als potentiële leden die met uitdagingen in hun werk worden geconfronteerd. Ik word ook vrolijk van het feit dat ons ledenaantal recent is gegroeid. De AFMP en de MARVER vertegenwoordigen samen de grootste groep Nederlandse militairen en dat maakt ons een relevante gesprekspartner voor Defensie. Verder vind ik het mooi om te merken dat ook burgermedewerkers en reservisten bij Defensie onze specifieke inspanningen voor hen steeds meer waar-

deren. De AFMP is én blijft een sterk merk. Bovendien verloopt onze samenwerking met secretaris-generaal Maarten Schurink, Commandant der Strijdkrachten Onno Eichelsheim, de HDP en de commandanten van de diverse defensieonderdelen de laatste jaren prima. Samen valt er nog heel wat te winnen, maar weten we elkaar in elk geval steeds beter te vinden."

Wat waren de meest relevante (defensie-) ontwikkelingen waarop de AFMP moest inspelen?

"Er speelden heel wat zaken waarop wij als AFMP moesten inspelen. Zo was er door de voortwoekerende oorlogen in Oekraïne en in het Midden-Oosten natuurlijk veel onrust in de wereld. We werden opnieuw met onze neus op de feiten gedrukt dat vrijheid geen gegeven is en dat er ook in onze eigen 'achtertuin' een oorlog kan ontstaan. Niemand

kon vermoeden wat voor een bittere strijd er in Oekraïne zou losbarsten na de inval van Rusland op 24 februari 2022. De verschrikkingen daar en elders in de wereld gaan mij zeer aan het hart.

Als AFMP zijn wij ervan doordrongen dat Nederland en de andere Europese landen juist in deze woelige tijd meer moeten investeren in hun defensieorganisatie. Het collectieve begrip over de urgentie hiervan is nóg verder gegroeid. Als we alles willen herstellen wat in 35 jaar tijd door bezuinigingen is kapotgemaakt, dan zou je hieraan meer moeten besteden dan de huidige NAVO-norm van 2%. Defensie praat al lang met de AFMP en de andere bonden over het belang van een weerbare defensieorganisatie en uit de onderlinge gesprekken kwam al talloze malen naar voren dat er nog veel dient te gebeuren.

Als AFMP waren we in 2024 heel druk met

alle noodzakelijke veranderingen. Het verschil met de afgelopen drie decennia is dat er bij Defensie nu wordt gereorganiseerd om dusdanig groot en weerbaar te worden dat de organisatie ook in de toekomst is toegerust voor de uitvoering van 'hoofdtak 1', namelijk de bescherming van ons eigen grondgebied en dat van onze bondgenoten. Zelf noem ik dit 'positief reorganiseren'. Hierbij is én blijft het van belang om de rechtspositie van de betrokken collega's goed te beschermen en hun veiligheid te waarborgen.

Bij de huidige reorganisatietrajecten gaat er, mogelijk ook door de urgentie die wordt gevoeld, veel fout. Zo laat de kwaliteit van aangeboden documenten vaak te wensen over. En hierdoor kunnen wij ons belangrijke werk niet goed doen, namelijk het bewaken van de rechtspositie van de betrokken medewerkers. Zij moeten weten wat hun te wachten staat.

Verder is het op dit moment de vraag of er wel nieuwe mensen te vinden zijn. En als dit al het geval is, dan zijn zij er niet direct klaar voor om hun nieuwe taken uit te voeren. Dit alles leidt ertoe dat de zittende collega's nóg harder moeten werken. Daarom drukken wij Defensie op het hart om haar verstand te blijven gebruiken bij het inzetten van vernieuwingen. Eerst zal dus herstel moeten plaatsvinden, vervolgens dienen de vele vacatures te worden gevuld en ook daarna zal flink moeten worden doorgepakt. Aan dat laatste werken wij graag mee, omdat wij het belang hiervan onderschrijven."

Welke belangrijke resultaten zijn recent voor leden bereikt?

"Één van de meest aansprekende resultaten op het gebied van collectieve belangenbehartiging was natuurlijk het samen met Defensie en de andere defensiebonden in juli 2024 bereikte avw-akkoord 2025-2026. Na de loonsverhogingen van de voorafgaande jaren leverde dit nog een extra loonsverhoging van in totaal 7% op. Dit voelen defensiemedewerkers nu en volgend jaar op een positieve manier in hun portemonnee. De collega's van onze afdeling individuele

belangenbehartiging spanden zich het afgelopen jaar weer volop in voor een groot aantal individuele leden die zich in de steek gelaten voelden door Defensie nadat zij verwondingen opliepen tijdens hun werk. Nog te vaak komt het ABP namens Defensie tot de conclusie dat er sprake is van een bedrijfsongeval. In veel gevallen moeten wij de juridische weg bewandelen om Defensie ertoe te bewegen om een ongeluk alsnog als een 'dienstongeval' te kwalificeren. Aan deze kwalificatie zijn voor onze leden veel meer gunstige voorwaarden verbonden. Trots ben ik verder op de wijze waarop wij als AFMP sinds een aantal maanden antwoord geven op de vragen die er bij onze leden en bij anderen leven over de keuzeopties van het Individueel Keuzebudget dat in 2025 is geïntroduceerd. Zo zijn we met een aantal AFMP-collega's het land ingegaan om IKB-voorlichtingen te geven en dat werd zeer gewaardeerd.

Naar aanleiding van de vragen die wij ontvingen over het IKB lanceerden wij op onze website en in onze app bovendien een FAQ en publiceerden wij een videofilm, waarin Caroline Hellendoorn als sectorhoofd Marine van de AFMP de diverse keuzemogelijkheden van het IKB belichtte. Het grote aantal leden dat onze FAQ en video inmiddels heeft bekeken, onderstreept dat er veel behoefte is aan deze gerichte manier van informeren. In 2025 lanceren we nog meer FAQ's over uiteenlopende onderwerpen die vragen oproepen bij onze leden. Vanuit onze sectorale indeling zijn we er voor iedere collega en groep binnen Defensie. We hebben aparte sectorhoofden en aanspreekpunten voor de Marine, Landmacht, Luchtmacht, de Marechaussee, de sector Postactieven, burgermedewerkers, reservisten, veteranen én voor iedereen die verder onze hulp nodig heeft. Nadat we in 2023 bijvoorbeeld werk maakten van een op burgermedewerkers gerichte avw-agenda zijn we ons blijven inspannen voor de verdere verbetering van hun rechtspositie. Reservisten hebben ook al langer onze volle aandacht. Er is nog een heel gevecht nodig om ervoor te zorgen dat ook hun rechtspositie helder en goed ingeregeld is."

Je maakt deel uit van het sinds mei 2024 bestaande Technisch Werkverband Reservisten. Waarom vind je het belangrijk om daar jouw stem te laten horen?

"Ik stapte in dit technisch werkverband, omdat ik al vaak heb gezien dat reservisten er flink voor moeten knokken om op de werkvloer als volwaardige collega's te worden beschouwd. En dit terwijl Defensie reservisten heel hard nodig heeft, zeker nu er forse uitbreidingen nodig zijn. Iedereen snapt dat er verschillen kunnen zijn in de behandeling van reservisten en andere defensiemedewerkers. Deze verschillen kunnen in mijn ogen echter alleen gerechtvaardigd zijn als van reservisten minder gevraagd wordt. Verder is het voor ons een belangrijk speerpunt dat reservisten die langdurig en structureel voor Defensie werken meer garanties en inkomenszekerheid krijgen.

Binnen het technisch werkverband leggen we samen met Defensie en de andere vakcentrales de huidige rechtspositie van reservisten onder de loep. We verdiepen ons in de knelpunten waarmee zij worden geconfronteerd en in de aspecten die hun werk aantrekkelijker kunnen maken. Onlangs vond onze eerste formele meeting plaats. Aan de hand van een 'groeidocument' waarin we alle relevante informatie over reservisten verzamelen, hopen we samen tot goede plannen te komen die uiteindelijk in het SOD verder kunnen worden opgepakt. De AFMP en de MARVER hebben ook een eigen Werkgroep Reservisten. Deze werkgroep heeft goede contacten met andere verenigingen, zoals de Algemene Vereniging van Reservemilitairen. Deze samenwerkingsverbanden gaan we de komende tijd intensiveren, waarbij we natuurlijk de kennis van reservisten zelf ook optimaal benutten."

De laatste jaren hoor je de steeds luidere oproep dat Defensie zich moet klaarmaken voor hoofdtak 1. Hoe kijk je hier tegenaan?

"Deze oproep voelt eerlijk gezegd wat raar aan. Aan hoofdtak 1 ontleent Defensie haar bestaansrecht en daarom moet zij eigenlijk altijd klaar zijn voor deze taak. Vanuit de naïeve gedachte dat er nooit meer oorlog zou worden gevoerd op het Europese continent

**'ER IS NOG EEN
HEEL GEVECHT
NODIG OM
ERVOOR TE
ZORGEN DAT
DE RECHTS-
POSITIE VAN
RESERVISTEN
HELDER EN GOED
INGEREGLD IS'**

heeft het kabinet echter jarenlang fors op Defensie bezuinigd met alle negatieve consequenties van dien voor de defensieorganisatie en voor de collega's die hierin actief zijn. Deze bezuinigingen hadden logischerwijs een negatieve impact op de operationele sterkte van de krijgsmacht. Dat wil echter niet zeggen dat Defensie helemaal niet meer voor haar taken is toegerust. Daarom vind ik het typisch dat zoveel mensen in een kramp schieten als zij het begrip 'hoofdtak 1' horen noemen en denken dat wij op dit gebied het wiel opnieuw moeten uitvinden. Ik ben ervan overtuigd dat er heel wat mensen binnen de defensieorganisatie zijn die relevante kennis over hoofdtak 1 in huis hebben. En juist in deze mensen moet je flink investeren. Daarnaast werken wij volop mee aan andere noodzakelijke veranderingen. Wij streven er naar om deze veranderingen zo goed en snel mogelijk te ondersteunen."

Welke hobbels moeten hiervoor volgens jou nog worden genomen?

"Allereerst is het natuurlijk belangrijk dat er nu en in de toekomst goed wordt gezorgd voor de bestaande collega's binnen de defensieorganisatie. Hierbij kun je denken aan een goede zorg en aan voorzieningen voor defensie-medewerkers die door hun werk ziek worden of letsel oplopen, maar ook aan modern werkgeverschap. Dat betekent dat je goed moet luisteren naar de wensen en behoeften van defensie-medewerkers en dat je niet alleen vanuit de belangen van Defensie moet denken. Wij zien nog te vaak gebeuren dat medewerkers niet mogen

overstappen naar een defensieonderdeel of dat zij tegen formele belemmeringen aanlopen bij het vormgeven van hun loopbaan en daarom een baan buiten Defensie zoeken. De vele vacatures zullen de komende jaren moeten worden gevuld met beroepsmilitairen en ook zal de focus nóg meer moeten komen liggen op de inzet van reservisten. Dit proces is niet van vandaag op morgen geregeld, maar gepaste haast is geboden. En hiervan moeten de landelijke politiek en de top van Defensie volledig doordrongen zijn. Uiteraard blijven wij als AFMP graag ons steentje bijdragen aan het wegnemen van belangrijke belemmeringen voor Defensie."

Welke rol denk je dat de toekomstige Wet op de Defensiegereedheid kan spelen bij een voor hoofdtak 1 toegeruste defensieorganisatie?

"Zoals Defensie het zelf uitdrukt, moet deze wet straks 'juridische, organisatorische en beleidsmatige belemmeringen wegnemen die de gereedheid voor hoofdtak 1 kunnen beperken'. Deze definitie suggereert nogal wat en daarom vinden wij het als AFMP cruciaal om samen met Defensie en de andere bonden de randvoorwaarden van deze toekomstige wet eerst goed te overdenken en door te spreken. Een belangrijke vraag is wat de specifieke momenten dienen te zijn waarvoor deze wet gaat gelden. In elk geval zal het landsbelang hiermee gediend moeten zijn en daarom is op dit gebied ook de politiek aan zet. In situaties vooruitlopend op conflicten of oorlogen zul je er bovendien voor moeten zorgen dat je de defensieor-

ganisatie niet direct uitput. Daarom zijn het verdere herstel van de defensieorganisatie en het vullen van vacatures ook zo belangrijk. Iedereen, en dan heb ik het niet alleen over Defensie en de politiek, maar ook over ons als AFMP, moet een zeer kritisch oog blijven houden voor de totstandkoming van de nieuwe Wet op de Defensiegereedheid."

Vind je tot slot dat Defensie haar zorgplicht ten aanzien van medewerkers de laatste tijd beter oppakt?

"Ik vind eerlijk gezegd niet dat op dit gebied stappen in de goede richting zijn gezet. Zoals eerder benadrukt, vind ik dat wij nog te vaak naar de rechter moeten stappen voor leden met letselschade. Veel individuele militairen voelen zich niet gesteund op het moment dat hen iets overkomt tijdens hun werk. En dit terwijl zij in het militaire werkveld extra risico's lopen om mentale of fysieke blessures op te lopen. De laatste tijd horen wij bijvoorbeeld kritische geluiden van veteranen die door hun militaire werk PTSS hebben opgelopen. Zij benadrukken dat het een flink gevecht is om in aanmerking te komen voor een schadevergoeding en dat de procedures hiervoor ingewikkeld en langdurig zijn. Dit trekt een zware wissel op hen. Ook daarom vinden wij dat Defensie zich ruimhartig moet opstellen als medewerkers door hun werk ziek worden. Zij dient zoveel mogelijk medewerkers toegang te verschaffen tot de goede voorzieningen die gelden voor een dienstongeval.

Ook bij belangrijke 'gezondheidsdossiers', zoals Chroom-6, asbest, HAWK-radarstraling en ook nog steeds PX-10, moeten wij er samen met de andere bonden flink voor knokken om écht iets gedaan te krijgen voor leden die hiermee in hun werk zijn geconfronteerd en als gevolg hiervan ziek werden. Als eerste verbeterstap pleit ik voor het in het leven roepen van een écht onafhankelijk adviesorgaan, dat Defensie zwaarwegende adviezen verstrekt op het moment dat zij haar zorgplicht voor individuele militairen moet oppakken. Deze adviezen kunnen Defensie dwingen tot een coulantere en constructievere houding. Eigenlijk zou zo'n adviesorgaan natuurlijk niet nodig moeten zijn." ■

EUROMIL-president Emmanuel Jakob:

‘ONZE FOCUS LIGT OP SAMENWERKING MET ANDERE ORGANISATIES’

EUROMIL-president Emmanuel Jakob blikte onlangs niet alleen uitgebreid terug op 2024, maar ging ook in op de activiteiten van zijn Europese Organisatie van Militaire Verenigingen en Vakbondsorganisaties in 2025. “2024 was een opmerkelijk jaar voor EUROMIL,” benadrukte hij in een bericht aan alle aangesloten vakbonden, waaronder de AFMP en onze zusterbond MARVER.

In het bericht toonde Jakob zich enthousiast over alle activiteiten die het afgelopen jaar in nauwe samenwerking met alle EUROMIL-leden zijn ontplooid. “We hebben samen belangrijke onderwerpen aangepakt, zoals de geestelijke gezondheid van militair personeel, gepleit voor betere arbeidsomstandigheden en ons ingespannen voor veteranzaken.” Volgens Jakob onderstreepte de actieve deelname van leden aan diverse discussies, evenementen en campagnes de kracht van EUROMIL en de collectieve toewijding aan ‘onze gedeelde missie’.

HOOGTEPUNTEN 2024

“Hoogtepunten van 2024 zijn onder meer onze initiatieven op het gebied van belangbehartiging,” aldus Jakob. “Deze initiatieven stelden ons in staat om invloed uit te oefenen op belangrijke wetgeving en op het

beleid dat impact heeft op militair personeel in heel Europa. Onze inspanningen voor onder andere het Europees Comité voor Sociale Rechten en het Europees Parlement lieten onze toewijding zien aan het verbeteren van de levens van degenen die wij vertegenwoordigen. Verder spraken we Ursula von der Leyen toe als voorzitter van de Europese Commissie en gaven we input over bijvoorbeeld veiligheid en defensie, klimaat, genderidentiteit en gelijkheid en sociale zaken die betrekking hadden op het militair personeel.”

DUURZAAMHEID

Jakob heeft de nodige positieve verwachtingen van 2025. “Terwijl we ons voorbereiden op de Buitengewone Algemene Vergadering van EUROMIL in mei waar een nieuw bestuur wordt gekozen, leggen we de basis voor de

duurzaamheid op langere termijn van onze initiatieven. Hierbij ligt de focus op human resources in Defensie, op de ondersteuning van veteranen en op de bevordering van inclusiviteit in alle militaire structuren.”

UITBREIDING INVLOED

Een belangrijke prioriteit dit jaar is het versterken van de samenwerking van EUROMIL met organisaties zoals de Europese Unie, de NAVO en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE). Jakob: “En last but not least moeten we onze invloed blijven uitbreiden door nieuwe EUROMIL-leden aan te trekken en onze samenwerking met bestaande leden te verdiepen.”

VERWOESTENDE CONFLICTEN

Ondertussen blijft EUROMIL volgens Jakob denken aan ‘onze collega’s en vrienden in Oekraïne die uitdagingen met veerkracht en moed blijven doorstaan’. “Verder moeten we ook de verwoestende conflicten in Gaza, Syrië en andere regio’s erkennen en ondertussen hopen op vrede, stabiliteit en een betere toekomst voor iedereen die hierdoor wordt getroffen.” ■

AFMP SCHAART ZICH ACHTER INITIATIEF VOOR OEKRAÏENSE VETERANEN

Evenals diverse andere bij EUROMIL aangesloten defensiebonden schaarde de AFMP zich onlangs achter een mooi initiatief van de International Charitable Foundation Military Veterans for Peace (militaire veteranen voor vrede, red.).

Het doel van dit internationale initiatief is om in Oekraïne een 'veteranenstad' op te bouwen, die Oekraïense veteranen een solide basis moet bieden om te kunnen beginnen aan een mooi nieuw hoofdstuk in hun leven. Deze plek zal onder andere medische zorgfaciliteiten, mogelijkheden voor psychologisch herstel en loopbaanondersteuning gaan herbergen.

De AFMP is volledig doordrongen van het feit dat duizenden veteranen uit Oekraïne na vaak heftige ervaringen tijdens de oorlog met Rusland maar moeizaam de overstap kunnen maken van hun militaire dienst naar het burgerleven. Juist daarom steunen wij het initiatief van de International Charitable

Foundation Military Veterans for Peace om in Oekraïne een 'veteranenstad' voor hen op te bouwen, die veel meer biedt dan alleen goede huisvesting. Het moet een toevluchtsoord worden voor herstel, groei en gemeenschapszin.

DONATIES

Met kleine en grote donaties zal werk worden gemaakt van huisvesting, sociale infrastructuur, revalidatie- en carrière-programma's en uiteenlopende tools voor Oekraïense militairen om in de maatschappij te kunnen re-integreren. In totaal is 13,9 miljoen euro nodig om de veteranenstad te kunnen opbouwen. De donaties zullen doorlopen totdat dit streefbedrag is bereikt. ■

MILITARY VETERANS FOR PEACE

→ In 2014 werd Oekraïne geconfronteerd met militaire agressie van Rusland. In die extreem moeilijke tijd laaide de strijd op voor het behoud van de onafhankelijkheid van het land. Alle Oekraïense bevolkingsgroepen schaalden zich achter één doel: het verzet tegen de Russische agressor, de terreur en de wetteloosheid. Een publiek figuur uit de centrale regio van Oekraïne richtte in 2015 de Oekraïense associatie van gevechtsactiedeelneemers en ATO-deelnemers op. Deze associatie werd direct lid van EUROMIL, de Europese Organisatie van Militaire Verenigingen en Vakbondsorganisaties. Anno 2025 heeft zij vertegenwoordigingen en afdelingen in alle Oekraïense regio's. Het totale aantal leden bedraagt ruim 40.000 mensen. Een aanzienlijke meerderheid van deze leden strijdt nu in de frontlinie tegen de Russen. Tijdens de grootschalige invasie van Rusland vanaf 24 februari 2022 werden veel leden gedood of ernstig verwond. In het kader van de ontplooiende bondactiviteiten werd in 2023 besloten om de International Charitable Foundation Military Veterans for Peace op te richten. Het doel van deze organisatie is om Oekraïense veteranen die hebben geleden door de oorlog sociale re-integratiemogelijkheden te bieden om zo hun economische onafhankelijkheid te herstellen.

Heb jij hulp nodig bij jouw aangifte over 2024?

MAAK DAN GEBRUIK VAN ONZE GRATIS BELASTINGSERVICE!

Vind je het lastig om zelf je (online) belastingaangifte over het afgelopen jaar te doen? Wees je er dan van bewust dat je als AFMP lid hierbij kunt terugvallen op de hulp van onze gratis belastingservice. Je kunt hiervoor een afspraak maken via www.afspraakmakenfnv.nl. Eén van de op vrijwillige basis werkende belastingdeskundigen helpt jou dan bij jouw aangifte.

Zoek een invullocatie bij jou in de buurt en klik op het blauwe icoon 'afspraak maken'. Bij een telefonische afspraak is het belangrijk om duidelijk te maken dat je AFMP-lid bent en dus recht hebt op gratis belastinghulp. Houd je lidnummer bij de hand, want het zou kunnen dat hier ter controle naar wordt gevraagd. Verder is het belangrijk om te weten dat onze belastingservice jouw aangifte alleen kan verzorgen als je een machtigingscode (inkomstenbelasting en toeslagen) over het aangiftejaar 2024 hebt.

MOET JIJ EEN SPECIALE AANGIFTE DOEN?

Moet jij een speciale aangifte doen die afwijkt van een standaardaangifte, is er sprake van een voorlopige aanslag in verband met de aankoop van een huis, een verandering in jouw inkomen, een overlijden, het wijzigen van je hypotheek, óf word je met andere belastingproblemen

geconfronteerd? Dan kun je via e-mail (belastingservice@afmp.nl) of telefoon (06-53526079/085-9023967) terecht bij de AFMP-commissie Belasting.

WOON OF WERK JIJ IN HET BUITENLAND?

Ook als je in het buitenland woont of werkt, kun je op de hulp van onze belastingservice rekenen. Wij benaderen je zelf voor het maken van een afspraak als je e-mailadres bij ons bekend is. Woon of werk je buiten onze landsgrenzen, heb je hulp nodig bij jouw belastingaangifte, maar hebben wij je nog niet benaderd? Stuur dan vanuit De West of een andere buitenlandse locatie een mailtje naar: belastingservice@afmp.nl. Wees je er verder van bewust dat het belastingtarief over je AOW en je eventuele inkomsten in bijvoorbeeld Duitsland wordt vastgesteld op basis van het zogeheten wereldinkomen.

HEB JIJ AL EEN MACHTIGINGSCODE?

Onze belastingservice kan je alleen helpen als je de machtigingscode hebt, die je ontving van de Belastingdienst/DigiD. Dit jaar is deze machtigingscode trouwens ook beschikbaar voor het buitenland. Heb je deze code (nog) niet ontvangen? Vraag deze dan aan via de Belastingdienst/DigiD.

■ Via www.digid.nl/hulp/machtigen kun je een machtigingscode inkomstenbelasting en/of toeslagen aanvragen voor jezelf en je partner.

LET OP! Bij het aanvragen van een machtiging kun je wellicht direct kiezen voor de FNV. Je krijgt dan geen code, maar kunt doorgeven dat de machtiging is geactiveerd.

Inlogprocedure DigiD

Bij het inloggen via DigiD moet je gebruik maken van de DigiD-app of SMS-controle. Woon of werk je in het buitenland? Dan kun je dus ook een machtigingscode aanvragen en is het handiger om de sms-code te gebruiken. ■

**Storm op komst? Gaat u op uitzending of oefening?
Of gaat u uit dienst? Studeren of zelfstandig wonen?
Gaat u binnenkort samenwonen, trouwen of juist scheiden?
Een woning kopen, verbouwen of verhuizen?
Is er een kind op komst?**

SCHADE

DFD is bij noodsituaties 24/7 bereikbaar. Bij schade is dit belangrijk. Samen met onze partners helpen wij u bij het beperken en herstel van uw schade. Download de DFD-app, dan heeft u altijd de belangrijke informatie en telefoonnummers binnen handbereik.

GEZIN

Samenwonen, trouwen of juist scheiden? Uw verzekeringen moeten worden aangepast. Hetzelfde geldt wanneer u een kind krijgt of een kind meerderjarig wordt. Geef de wijzigingen in uw gezinssituatie daarom altijd door.

WONEN

Een huis kopen of verhuizen? Een hypotheek afsluiten of aanpassen? Een belangrijke financiële stap. Voorkom bij de aankoop, of juist later, financiële tegenvallers. Laat u persoonlijk adviseren en begeleiden door de DFD-adviseur.

UITZENDING

De DFD ongeval- en reisverzekering biedt tijdens meer risicovolle uitzendingen standaard dekking. Toch is het belangrijk om al uw verzekeringen te controleren. Contact DFD tijdig zodat u en uw gezinsleden tijdens de uitzending hier geen omkijken naar hebben.

UIT DIENST

Eindigt uw aanstelling bij Defensie? Kiest u voor een loopbaan buiten Defensie of gaat u met functioneel leeftijdsontslag? U blijft gewoon relatie bij DFD, maar uw verzekeringen moeten worden aangepast aan de nieuwe situatie.

Veranderingen?

Contact DFD, gebruik de QR

Bij veranderingen in uw leven is het belangrijk om tijdig na te gaan of uw verzekeringen en hypotheek nog wel bij de nieuwe situatie passen. Neem daarom altijd contact op met DFD.

Ook wanneer er niets lijkt te veranderen, is het slim om uw verzekeringen jaarlijks na te lopen. Wij helpen en adviseren u graag. Zodat u goed verzekerd blijft.

Ombudsman openbaart rapport over zorg voor gezin van beschadigde veteranen

De zorg voor gezinnen van beschadigde veteranen en dienstslachtoffers schiet tekort. Zo luidt de conclusie van het rapport 'Erken mijn zorgen' dat Veteranenombudsman Reinier van Zutphen eind vorig jaar uitbracht. Hij vindt dat te weinig bekend is dat de bijzondere zorgplicht ook voor relaties van veteranen geldt en dat deze ook ruimer moet worden ingevuld. Verder wordt er volgens hem te weinig geïnvesteerd in lotgenotencontact voor het thuisfront.

TEKST: FRED LARDENOYE

'IK GING ERVAN UIT DAT IEDEREEN DE VETERANENWET WEL KENT'

Anleiding voor het rapport 'Erken mijn zorgen' waren signalen die Nationale ombudsman, tevens Veteranenombudsman, Reinier van Zutphen ontving van relaties van beschadigde veteranen die zich niet gehoord voelden. Van Zutphen: "Ik ben geschrokken van hun vaak schrijnende verhalen. Wat mij is bijgebleven, is dat relaties zich vaak wegcijferen voor het welzijn van 'hun veteraan'. Sommige relaties van veteranen krijgen hierdoor na verloop van tijd zelf ook psychische en lichamelijke problemen."

Nationaal ombudsman en
Veteranenombudsman Reinier
van Zutphen: 'Geschrokken
van schrijnende verhalen.'

FOTO: BUREAU NATIONALE OMBUDSMAN.

VETERANENWET

De belangrijkste conclusie van het rapport is dat bij de betrokken instanties én bij de gezinnen zelf nog nauwelijks bekend is dat de bijzondere zorg voor veteranen zich ook uitstrekt naar hun partners en kinderen. Van Zutphen: "Dat noemden wij al een paar jaar geleden de reikwijdte-discussie. Wie vallen er onder die bijzondere bepalingen die in de Veteranenwet staan? Uiteraard de veteraan en het dienstslachtoffer zelf. Als je spreekt met oud-Kamerlid Angelien Eijsink en jurist Henk van der Meijden, die aan de wieg van de wet hebben gestaan, kunnen zij ook haarfijn uitleggen dat het klopt zoals wij het nu in het rapport hebben opgevat: de bijzondere zorgplicht geldt ook voor partners, kinderen en soms zelfs voor kleinkinderen."

Volgens Van Zutphen gaat de discussie vaak ook over de vraag: hoelang moet je een veteraan bijstaan? "Daar komt dus nooit een eind aan, tenzij een veteraan zelf aan zijn eind komt. Maar ook de discussie over de vraag of de zorg zich uitstrekt voor partners en kinderen hebben we steeds opnieuw moeten voeren."

DICHTKLAPPEN

In het rapport worden partners zelf aan het woord gelaten. Zo vertelt een ex-vrouw van een veteraan: 'Inmiddels heb ik zelf ook de diagnose PTSS door mijn traumatische relatie. Een maatschappelijk werker heeft mij doorverwezen naar het Sinai Centrum voor intensieve behandeling. Er is heel wat overtuigingskracht van hem voor nodig geweest om toestemming te krijgen voor de behandeling, want eigenlijk is die alleen voor veteranen. En anders dan veteranen moet ik hiervoor een eigen bijdrage betalen. Dat steekt, omdat mijn PTSS een gevolg is van mijn relatie met een veteraan.'

Een andere partner vat het probleem ook duidelijk samen: "Een veteraan heeft niet alleen PTSS, het hele gezin heeft het. Hij gaat naar zijn therapie, maar vervolgens komt hij terug in het gezin. Er is echter weinig tot geen hulp of een programma voor het hele gezin."

Van Zutphen wijt dit aan het gebrek aan kennis. "Ook bij instanties waarvan je

denkt: dat hadden ze toch eigenlijk moeten weten! Toen wij gesprekken voerden met partners en kinderen was het voor mij ook wel een eyeopener. Ik ging er namelijk van uit dat iedereen de Veteranenwet wel kent en keurig uitvoert. Wat ik er ook weer van leerde, is dat partners en kinderen over een behoorlijke drempel moeten stappen als zij hulp willen vragen. En als zij dan horen 'We kunnen niets voor u doen', dan klappen zij weer dicht."

ZORGPLICHT ONBEKEND

Voor het rapport is ook gesproken met het Nederlands Veteraneninstituut (NLVi), het Landelijk Zorgsysteem Veteranen en de Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en dienstslachtoffers (BNMO). Zij wijzen erop dat het voor relaties van vooral postactieve veteranen en dienstslachtoffers een behoorlijke zoektocht kan zijn om aan informatie te komen. Bij het vernieuwen van de website dit jaar zal het NLVi hiermee rekening houden.

Volgens Van Zutphen is er echter meer nodig. "Het gaat ook om de zogeheten outreach: naar mensen toegaan. Je weet namelijk vaak precies wat er met mensen aan de hand is, bij het rouleren en bij het 'uitkeuren'. Waarom gebruik je dat niet om mensen actief te benaderen om te kijken wat je voor hen kunt betekenen?"

In het rapport wordt dan ook aanbevolen dat het ministerie van Defensie het NLVi meer in staat moet stellen om de bijzondere zorgplicht voor relaties van veteranen breder bekend te maken. In dat kader zouden ook gemeenten en huisartsen proactief moeten worden benaderd. Ook zouden maatschappelijk werkers en zorgcoördinatoren in hun contact met relaties moeten nagaan of er behoefte is aan ondersteuning. Het NLVi moet ook de (financiële) ruimte krijgen om dergelijke hulpvragen coulant te beoordelen.

LOTGENOTENCONTACT

In het rapport wordt ook gekeken naar het lotgenotencontact voor deze doelgroep. Daarbij worden met name de door de BNMO

'ER WORDT TEVEEL BEZUINIGD OP ACTIVITEITEN, VOORAL OP DIE VOOR PARTNERS EN KINDEREN'

aangeboden programma's genoemd. Een partner vertelt: 'De BNMO organiseert weekenden voor partners van dienstslachtoffers, onder wie ook veteranen. Die weekenden zijn heel belangrijk voor ons. We vinden het dan ook jammer dat er nog maar één partnerweekend per jaar is en dat dit alleen is bedoeld voor partners van leden van de BNMO.'

Meer partners vertellen in het rapport dat zij gebruik maken van de BNMO-programma's en daaraan ook veel behoefte hebben. Maar zij zien ook dat het aanbod schraler wordt door afnemende financiering: 'Alles draait om geld. Er wordt veel bezuinigd op activiteiten en dan met name op die voor partners en kinderen. Juist die doelgroepen hebben veel behoefte aan hulp, ondersteuning en afleiding van de moeilijke thuissituatie. Dit is een gemiste kans. Het NLVi zou zoveel kunnen betekenen voor de relaties, maar doet dat niet. Waarschijnlijk omdat het te veel geld kost. En de BNMO heeft veel meer geld nodig om zijn broodnodige en gewaardeerde activiteiten te kunnen uitbreiden.'

NIET BEKNIBBELEN

Alle betrokken instanties erkennen dat de aangeboden programma's waardevol zijn en kunnen bijdragen aan het voorkomen van problemen bij relaties. Ook in dat kader doet de Veteranenombudsman belangrijke aanbevelingen. Van Zutphen: "In de eerste plaats moet de minister ervoor zorgen dat er voldoende middelen zijn om dit lotgenotencontact ook echt uit te voeren. Het is een pleidooi om niet te beknibbelen, maar meer dan genoeg geld te reserveren om die behoefte te vervullen." Daarbij moeten er volgens de Veteranenombudsman geen drempels worden opgeworpen voor relaties om regelmatig in contact te komen met lotgenoten en deel te nemen aan ontspan-

ningsactiviteiten. Voorts beveelt hij aan dat er geïnvesteerd moet worden in een ruimer aanbod waarvan relaties van veteranen en dienstslachtoffers ook zelfstandig gebruik kunnen maken. Van Zutphen is stellig: "Als ik er nu naar kijk, dan kan het beter! En het is ook belangrijk dat zich hier een instantie mee bezighoudt die op grote afstand staat van het ministerie. We komen namelijk nog heel veel mensen tegen die het vertrouwen in de defensieorganisatie verloren hebben. Dat merk je als Veteranenombudsman natuurlijk heel sterk als militairen bewust niet bij hun werkgever, maar bij mij aankloppen."

KINDEREN

In het rapport worden ook kinderen aan het woord gelaten. Een dochter van een veteraan vertelt: 'Ik vind het op zich positief dat het NLVi en de BNMO activiteiten organiseren voor veteranen en militaire dienstslachtoffers en hun gezin. Maar als bij de activiteiten voor kinderen ook de ouders aanwezig zijn, dan kun je als kind nooit vrijuit spelen. Zelf was ik zo 'getraind' dat ik ook tijdens die uitjes mijn vader in de gaten hield. Dat maakte het voor mijn zus en mij minder aantrekkelijk om deel te nemen. We konden er eigenlijk niet van genieten.'

De Veteranenombudsman constateert dat er voor veteranenkinderen nog te weinig erkenning en waardering is en start dan ook een onderzoek naar hun behoeften. "Ik ken de situatie van een veteraan bij wie het altijd donker moest zijn thuis, omdat hij door alle stress letterlijk het daglicht niet kon verdragen. Dan moesten de kinderen als ze uit school kwamen heel zachtjes doen en nergens over praten. 'Ja, want pappa is ziek'." Het probleem is volgens Van Zutphen breder: "We hadden een klacht van een jong meisje. Haar vader kwam in Den Helder terug van een missie en daar wilde zij uiteraard graag bij zijn. Dus zij vroeg aan school: mag ik er naar toe? Toen werd de leerplicht-ambtenaar erbij betrokken en die antwoordde 'nee', omdat de leerplicht voorging. Mede naar aanleiding hiervan dacht ik: ik heb nog heel wat te doen!" ■

Esmay Wittens:
"PTSS is een sluipmoordenaar. Niet alleen voor de veteraan, maar ook voor het gezin."
FOTO: WILLIAM MOORE

Echtgenoot en kinderen van
getraumatiseerde Bosniëveteraan
kregen geen hulp

'MIJ IS MAAR EEN KEER GEVRAAGD HOE HET MET ME GING'

Bosniëveteraan Theo Wittens zocht pas 21 jaar na zijn uitzending hulp bij het Nederlands Veteraneninstituut. Ondertussen had zijn gezin ernstig te lijden onder zijn onverklaarbare woedeaanvallen die het gevolg waren van een tijdens zijn missie opgelopen trauma. Maar ook nadat hij zelf in 2018 in therapie ging, bleef hulp voor zijn echtgenote en zijn twee dochters uit. Als erkend militair diensslachtoffer met een militair invaliditeitspensioen praat Theo trouwens liever niet over de precieze oorzaak van zijn trauma.

Terugkijkend kan Esmay Wittens (22) haar fijn uitleggen waardoor haar jeugd behoorlijk 'rommelig' is verlopen. Maar nadat zij en haar oudere zus, enkele jaren na de missie van hun vader, geboren werden en opgroeiden in het gezin was het één groot vraagteken waarom hij, soms vanuit het niets, woedeaanvallen kreeg. Esmay: "Pas op de middelbare school kwam ik erachter dat het er bij vriendinnen thuis heel anders aan toe ging. Ik durfde die vriendinnen ook niet mee naar huis te nemen uit vrees dat mijn vader weer een woedeaanval kreeg."

SARAJEVO

Haar vader Theo Wittens (54) werd als wapenhersteller uitgezonden naar Sarajevo in 1996, in de periode dat de Implementation Force (IFOR) voor Bosnië en Herzegovina overging in de Stabilization Force (SFOR). Theo: "In die tijd was er geen sprake van enige nazorg. Het was 'terug uit het vliegtuig een medaille en verder het beste ermee'. Zelf had hij lange tijd niet in de gaten dat er iets mis was, hoewel er achteraf gezien al de nodige aanwijzingen waren dat hij een trauma had opgelopen. "Je groeit er als het ware mee op dat je allerlei klachten hebt en 24 uur aanstaat. Ik had ook niet in de gaten dat de woedeaanvallen steeds heftiger werden."

Zijn gezin merkte dat des te meer. Esmay: "Mijn vader bleek zijn uitzending niet

ACHTERGROND

← Het veteranengezin Wittens. V.l.n.r. Chantal, Theo, Esmay en Sharon.
FOTO WILLIAM MOORE

'ZE HEEFT EIGENLIJK NOOIT KIND KUNNEN ZIJN'

goed verwerkt te hebben en daar werden wij ook de dupe van." Haar moeder Chantal (54) voegt eraan toe: "Hij heeft mij en de kinderen nooit geslagen of wat dan ook. Maar verbaal was hij vaak enorm agressief. Dan pakte ik de twee kinderen op en gingen we even weg. Naar opa en oma of zo." Volgens Esmay was het vooral haar iets oudere zus Sharon die veel geleden heeft onder de druk thuis. "Zij vluchtte vaak huilend naar haar kamer en kreeg op den duur chronische migraine. Ze heeft daardoor haar middelbare school niet kunnen afmaken."

DEPRESSIE

Esmay noemt zichzelf meer het opstandige type. "In mijn puberjaren ging ik tegen mijn vader in. Dan was ik de boosdoener en kreeg hij juist nog meer woedeaanvallen." Toen ze wat ouder werd, probeerde ze meer te bemiddelen tussen haar vader enerzijds en haar zus en moeder anderzijds. Esmay: "Steeds met de bedoeling om met hem rekening te houden. En dan besef je: dat is eigenlijk niet normaal."

Chantal: "Esmay kon altijd al het beste met haar vader omgaan. Maar daardoor heeft ze eigenlijk nooit kind kunnen zijn, ze zat altijd tussen twee vuren in."

Het eiste ook voor Esmay zijn tol. "Op de

middelbare school kwam ik op een gegeven moment thuis te zitten met een depressie. Die school heb ik nog wel afgemaakt, maar de opleidingen daarna niet." Inmiddels was het wel tot haar vader doorgedrongen dat er iets moest gebeuren. Theo: "In eerste instantie door contact met andere veteranen die zeiden: 'je moet iets doen aan je gedrag'. En nadat ik via het Veteraneninstituut hulp had gezocht, viel in de gesprekken met de zorgcoördinator het kwartje toen een van mijn dochters aangaf dat zij zo bang was voor mijn woedeaanvallen."

NOOIT GEVRAAGD

Na de diagnose posttraumatische stressstoornis (PTSS) ging Theo als Bosniëveteraan in 2018 in therapie bij het Reinier van Arkel psychotraumacentrum, dat deel uitmaakt van het Landelijk Zorgsysteem Veteranen. Theo: "Ik heb er twee jaar lang elke week diverse therapieën gevolgd om te leren omgaan met de gevolgen van mijn trauma. Inmiddels heb ik de triggers die tot de woedeaanvallen leiden aardig onder controle. Vooral door veel regelmaat en vertrouwde routines. Maar PTSS verdwijnt nooit helemaal, dus ik kan nog steeds vanuit het niets ontvlammen."

Zelf is hij tevreden over hoe Defensie zijn ziektekachten heeft opgepikt. Maar zijn vrouw Chantal is minder te spreken over de aandacht die zij krijgt. "Nadat hij zich in Doorn bij het Veteraneninstituut meldde, is welgeteld een keer in de gesprekken gevraagd hoe ik ermee omga. Toen heb ik aangegeven hoe lastig het voor mij is. Je komt er niet doorheen, je weet je geen raad.

Je beschermt je kinderen. Maar er is nooit aan mij gevraagd: 'Kunnen we jou ergens mee helpen?' Daar had ik wel behoefte aan." Dat de bijzondere zorg voor veteranen zich via het Nederlands Veteraneninstituut (NLVi) zo nodig uitstrekt tot het gezin was haar niet bekend. "Dat ik daar in het kader van de Veteranenwet recht op heb, is mij niet verteld. Zolang Theo al PTSS heeft, heb ik zelf verder nooit iets gehoord van Defensie."

VETERANEN KIDS

Theo en Esmay werkten mee aan een uitzending van het tv-programma Pointer waarin gezinsleden van beschadigde veteranen aan het woord werden gelaten over het gebrek aan aandacht voor hun problemen. Theo: "Daarin verklaarde een directeur van het NLVi: 'Waar mensen werken, daar worden fouten gemaakt'. Dat kun je natuurlijk alleen maar beamen. Zo gauw zich daar een militair met problemen meldt, hoef je echter maar één ding extra te vragen: heb jij een partner? Als daar bevestigend op wordt geantwoord, moet het NLVi gaan schakelen: er is een achterban, nu moeten we actie ondernemen. Dat zou het protocol moeten zijn."

Ook Esmay heeft het gebrek aan zorg aan den lijve ondervonden. "Voor mijn depressie ben ik in therapie geweest, maar die psycholoog, voor wie we zelf moesten betalen, had weinig kaas gegeten van wat PTSS met een militair kan doen. Het is een sluipmoordenaar, niet alleen voor een veteraan, maar ook voor het gezin." Nadat ze via de Vereniging Jonge Veteranen in contact kwam met andere kinderen met vergelijkbare ervaringen, ontstond het idee voor Veteranen Kids. Nu is ze voorzitter van deze twee jaar geleden opgerichte stichting, die regelmatig activiteiten organiseert en kinderen van veteranen op de (politieke) agenda probeert te zetten. Esmay is dan ook blij met het onderzoek naar kinderen van veteranen dat de Veteranenombudsman heeft aangekondigd. "Ik zal daar zelf graag aan meewerken, maar ook de stichting Veteranen Kids als belangenbehartiger. De eerste afspraken daarvoor zijn al gemaakt!" ■

MAAK KANS OP EEN BELEVENIS

T.W.V.
MAXIMAAL € 300,-

Doe mee aan onze collega werft lid-winactie!

Wil jij een belevenissenbon ter waarde van maximaal 300 euro winnen en deze besteden aan tickets voor jouw favoriete festival, aan een dagje uit met jouw familie of aan een overnachting in een sfeervol hotel? Doe dan mee aan de nieuwste collega werft lid-winactie van de AFMP! In het kader van deze actie ontvang je voor ieder bij ons aangedragen lid een giftcard ter waarde van € 7,50 en maak je bovendien kans op één van de zes digitale belevenissenbonnen die wij verloten onder alle deelnemers. De bedragen hiervan zijn respectievelijk € 300,-, € 200,-, € 100,-, € 75,- (twee keer!) en € 50,-.

Als jij één van de zes bonnen in de wacht sleept, dan kun je deze – natuurlijk afhankelijk van het specifieke bedrag – besteden aan 200 verschillende doelen, zoals dus festivaltickets, een ballonvlucht of een mooie dag naar jouw favoriete stad of attractiepark. Maar je kunt hiermee

natuurlijk ook een cadeau voor jezelf of een familielid of vriend kopen. Met de giftcard die je krijgt per nieuwe collega die je met diens goedkeuring bij ons als AFMP inschrijft, kun je ook shoppen bij diverse online winkels en aanbieders. Naast de uitbreiding van ons ledenaantal levert deelname jou dus gegarandeerd één of meerdere prijzen op! En ieder door jou bij ons aangedragen lid bemachtigt een giftcard ter waarde van € 50,-!

GROTERE WINSTKANS

Hieronder vertellen wij hoe je kunt deelnemen aan onze Collega werft lid-winactie, die wij organiseren in navolging van onze winactie, waarbij je kans maakte op twee toegangskaarten voor de Dutch Grand Prix 2024. Per nieuw bij ons ingeschreven AFMP-lid ontvang je een giftcard én een persoonlijk lotnummer waarmee je meedingt naar een belevenissenbon. Hoe meer collega's je ervan weet te overtuigen om zich bij ons aan te sluiten, des te meer lotnummers je krijgt en hoe groter de kans is dat jij één van de winnaars bent!

DOE MEE!

Je kunt op drie manieren meedoen aan onze Collega werft lid-winactie:

→ Ga via www.afmp.nl/word-lid/stap1 naar ons online inschrijfformulier. Vul vervol-

gens eerst de gegevens in van het door jou geworven lid. Klik dan op 'volgende pagina' en vul jouw eigen lidmaatschapsnummer en overige gegevens in.

- Download onze AFMP-ledenapp via de App Store of Google Play. Ga vervolgens op de drie horizontale streepjes in de linkerbovenhoek staan en klik op de link 'Maak een collega lid'. Zo kom je in het inschrijfformulier.
- De gegevens van nieuw geworven leden kun je onder vermelding van Collega werft lid-winactie 2025' ook doorgeven aan onze ledenadministratie via dit e-mailadres: la@afmp.nl. Per e-mail ontvang je dan ook de bijbehorende lotnummers.

HOUD ONZE SOCIALS IN DE GATEN!

Blijf onze website, ledenapp, nieuwsbrieven en socials in het oog houden voor meer informatie over de live op

ons Instagramkanaal ([defensiebond_afmp/](https://www.instagram.com/defensiebond_afmp/)) te bewonderen verloting van de belevenissenbonnen op 15 juli 2025 om 19.00 uur! Deze loting zal worden verricht door AFMP-voorzitter Ruud Bergsma. ■

Scan de QR-code en bekijk de voorwaarden van onze winactie

AFMP-JUBILARISSEN IN DE SCHIJNWERPERS

In deze eerste uitgave van OpLinie in 2025 zetten we, uiteraard met toestemming van de betrokkenen, de leden in de spotlights die recent precies 50, 60 of zelfs 70 jaar lid waren van onze bond. Dit om aan te geven hoe erkentelijk wij zijn voor hun jarenlange trouw aan de AFMP. Jubilarissen, van harte gefeliciteerd!

50 JAAR LID

Theo Kos

plaats Zevenaar
datum jubileum 1 januari 2025

Herman van het Land

plaats Harderwijk
datum jubileum 1 oktober 2024

Enno Kosters

plaats Assen
datum jubileum 1 december 2024

Rob Hazeleger

plaats Venray
datum jubileum 1 december 2024

Ger Vossen

plaats Apeldoorn
datum jubileum 1 januari 2025

Gabriël van Gulp

plaats Ede
datum jubileum 1 januari 2025

Rob Scholten

plaats Ede
datum jubileum 1 januari 2025

John Hermans

plaats Deurne
datum jubileum 1 januari 2025

Jan van der Broek

plaats Leeuwarden
datum jubileum 1 januari 2025

Theo Kolks

plaats Ulft
datum jubileum 1 januari 2025

de heer L.M.W. Knoop

plaats Elst (Gld)
datum jubileum 1 januari 2025

Clemens Verleun

plaats Veldhoven
datum jubileum 1 januari 2025

Jan van Loenhout

plaats Dinteloord
datum jubileum 1 september 2024

60 JAAR LID

Peter de Jong

plaats Tongeren
datum jubileum 1 november 2024

Martinus van de Velden

plaats Tiel
datum jubileum 1 december 2024

Gert Rave

plaats Harderwijk
datum jubileum 1 december 2024

Ton Elias

plaats Tilburg
datum jubileum 1 januari 2025

de heer C. Stam

plaats Dronten
datum jubileum 1 december 2024

Jan Vooy

plaats Schoonhoven
datum jubileum 1 augustus 2024

70 JAAR LID

Bol Kerrebijn

plaats Arnhem
datum jubileum 1 juni 2024

OVERLEDEN LEDEN

Met toestemming van de nabestaanden publiceren wij de namen van de AFMP-leden die ons in de afgelopen periode zijn overleden.

De heer K.H. Schouten

uit Bussum overleed op
3 oktober 2024

Albert de Vries

uit Dinxperlo overleed op
24 oktober 2024

Jean Klinkenberg

uit Voerendaal overleed op
30 oktober 2024

Adrie Havermans

uit Appingedam overleed op
9 november 2024

De heer M. van Dijk

uit Eersel overleed op
29 november 2024

De heer W.L.H. Peeters

uit Zevenbergen overleed op
8 december 2024

Gerrie Abee

uit Den Helder overleed op
21 december 2024

Hans Peute

uit Amersfoort overleed op
24 december 2024

Leo Kats

uit Veghel overleed op
30 december 2024

Marco Bakker

uit Arnhem overleed op
18 januari 2025

DIVERSE PENSIOEN- VOORLICHTINGEN VAN DE AFMP

Ook dit jaar verzorgt de AFMP weer diverse pensioenvoorlichtingen. Als je binnen een jaar voor je pensioendatum zit, dan ontvang je een uitnodiging voor één van onze voorlichtingen. Vaak weten we niet of jij voor de oude (oDER) of de nieuwe diensteinderegeling (nDER) hebt gekozen en dus niet of jouw pensioenleeftijd 65 jaar of de AOW-leeftijd is. Heb je hierdoor geen uitnodiging ontvangen voor onze voorlichtingen, maar behoort je naar jouw overtuiging wel tot de doelgroep hiervan? Dan raden we je aan om even een mailtje te sturen naar onze ledenadministratie via la@afmp.nl. Hieronder vind je de diverse data van onze pensioenvoorlichtingen in de vorm van zowel fysieke bijeenkomsten als webinars. Scan de desbetreffende QR-code om je aan te melden. Onze pensioenvoorlichtingsbijeenkomst op 27 juni is helaas al volgeboekt.

PENSIOENVOORLICHTINGSBIJEENKOMST

vrijdag 16 mei 2025

locatie AFMP-pand te Amersfoort
Scan de QR-code om je aan te melden.

PENSIOENWEBINAR

vrijdag 23 mei 2025

Scan de QR-code om je aan te melden.

PENSIOENVOORLICHTINGSBIJEENKOMST

vrijdag 27 juni 2025

locatie AFMP-pand te Amersfoort
Deze voorlichtingsbijeenkomst is helaas al volgeboekt.

PENSIOENVOORLICHTINGSBIJEENKOMST

woensdag 10 september 2025

locatie AFMP-pand te Amersfoort
Scan de QR-code om je aan te melden.

PENSIOENWEBINAR

woensdag 19 november 2025

Scan de QR-code om je aan te melden.

DANKWOORD

→ Via deze weg wil ik, ook namens mijn kinderen, iedereen hartelijk bedanken die zijn of haar medeleven heeft laten blijken na het overlijden van mijn lieve man Elze Mulder, die ook een geweldige vader en opa was. Wij zijn diep geraakt door alle persoonlijke verhalen over hem die wij ontvingen via e-mail en kaartjes en door de mooie woorden die zijn uitgesproken tijdens de afscheidsdienst van Elze. Onze hartelijke dank voor deze woorden gaat uit naar AFMP-voorzitter Ruud Bergsma. Het doet ons enorm pijn om Elze nu al te moeten missen, maar wij putten kracht uit de fijne herinneringen aan hem en uit het feit dat hij als mens en als sectorhoofd Landmacht van de AFMP door iedereen die hem kende erg werd gewaardeerd.

Wij zijn trots op Elze en zullen hem nooit vergeten.

Vriendelijke groet,
Wilma Mulder-Tromp

Diverse data & locaties

PA-BIJEENKOMSTEN DIT VOORJAAR

Dit voorjaar verzorgt de AFMP weer door heel Nederland regiobijeenkomsten voor al haar postactieve leden. De uitnodigingen worden circa 4 weken voor de bijeenkomst verzonden. Dit gebeurt via e-mail als een e-mailadres bij ons bekend is of anders per post. Bij de uitnodiging zit ook een agenda. Om een PA-bijeenkomst bij te wonen, moet je je vooraf aanmelden. In de uitnodiging staat een toelichting hoe je dit kunt doen.

Noord-Holland-Noord

vrijdag 21 maart 2025, 13.30 uur
locatie de MOOC, Spoorstraat 56, Den Helder

ZO-Veluwe

maandag 24 maart 2025, 13.30 uur
locatie Echos Home Schaarsbergen De Landing, Deelenseweg 28, Schaarsbergen

Rijnmond

dinsdag 25 maart 2025, 10.00 uur
locatie Cultureel Centrum Sterrenburg, Dalmeyerplein 10, Dordrecht

Haaglanden

dinsdag 25 maart 2025, 13.30 uur
locatie Veteranencafé Heeswijk, Heeswijkstraat 60, Voorburg

De Kempen

woensdag 26 maart 2025, 13.30 uur
locatie Echos Home Oirschot, Eindhovensedijk 33, Oirschot

Zeeland

vrijdag 28 maart 2025, 10.00 uur
locatie Wijkgebouw de Spinne, Joseph Lunslaan 7, Goes

Roosendaal & W-Brabant

vrijdag 28 maart 2025, 13.30 uur
locatie Wijkcentrum Het Fort, Bernadettestraat 4, Bergen op Zoom

NO-Veluwe

maandag 31 maart 2025, 10.00 uur
locatie Zalencentrum De Kiekmure, Tesselschadelaan 1, Harderwijk

Eemland & Doorn

maandag 31 maart 2025, 13.30 uur
locatie AFMP-gebouw, Johan van Oldenbarneveltlaan 46, Amersfoort

Hart van Brabant

dinsdag 1 april 2025, 10.00 uur
locatie MFA Het Spoor, Schaepmanstraat 36, Tilburg

De Meijerij

dinsdag 1 april 2025, 13.30 uur
locatie Perron 3, Hoff van Hollantlaan 1, Rosmalen

Emmen & Assen & Groningen

woensdag 2 april 2025, 13.30 uur
locatie Buurthuis De Maasstee, Maasstraat 25, Assen

Friesland

vrijdag 4 april 2025, 10.00 uur
locatie De Fontein, Goudenregenstraat 77, Leeuwarden

Steenwijk

vrijdag 4 april 2025, 14.00 uur
locatie Echos Home Havelte, Johannes Postweg 5, Darp

Brabant Noord-Oost

dinsdag 8 april 2025, 13.30 uur
locatie Gemeenschapshuis de Schakel, Reestraat 49, Volkel

Rijk van Nijmegen

woensdag 9 april 2025, 13.30 uur
locatie Kulturhus Beek, Roerdompstraat 6, Beek-Ubbergen

Venlo/Roermond/Poort van Limburg

vrijdag 11 april 2025, 13.30 uur
locatie Gemeenschapshuis Kepel, Kerkstraat 27, Panningen

Scan de QR-code voor alle PA-bijeenkomsten.

↓ Dit zijn de printbare versies van onze digitale nieuwsbrieven.

STA JIJ AL OP DE MAILINGLIJST VAN ÉÉN VAN ONZE DIGITALE NIEUWSBRIEVEN?

→ Als AFMP verzenden wij zowel een vierwekelijkse digitale Nieuwsbrief Werkenden als een driewekelijkse Nieuwsbrief Postactieven vol interessante berichten en wetenswaardigheden. Sta jij als werkend lid van onze bond nog niet op de mailinglijst van de eerstgenoemde nieuwsbrief? Of ben je postactief en ontvang je onze Nieuwsbrief Postactieven niet? Geef dit dan even door aan de collega's van onze ledenadministratie via la@afmp.nl. Zij zorgen ervoor dat jouw mailadres alsnog aan één van de mailinglijsten van onze nieuwsbrieven wordt toegevoegd!

WORD JIJ ONZE NIEUWE ONDERHANDELAAR/ VICEVOORZITTER?

De AFMP en de MARVER zijn sterke vakbonden die zich inzetten voor de individuele en collectieve belangen van defensiemedewerkers. In verband met het terugtreden van de huidige eerste onderhandelaar zijn we op zoek naar een opvolger, die een belangrijke rol gaat spelen als onderhandelaar arbeidsvoorwaarden namens de ACOP, één van de vier centrales van overheidspersoneel die met Defensie onderhandelen over de arbeidsvoorwaarden van defensiecollega's, én deel gaat uitmaken van het bestuur van de twee vakbonden. Kortom, een veelomvattende en uitdagende functie met de nodige verantwoordelijkheden.

Voor deze fulltime job zul je geregeld in Den Haag moeten zijn omdat de onderhandelingen daar doorgaans plaatsvinden. Daarnaast is er ruimte om thuis te werken en zul je af en toe aanwezig moeten zijn op onze thuisbasis in Amersfoort.

ARBEIDSVOORWAARDEN

Qua arbeidsvoorwaarden zit het wel goed. Je valt onder de cao FNV Organisaties en wordt gesalarieerd conform schaal 17. Dit betekent dat je minimaal € 7.152,- en maximaal € 9.595,- bruto per maand gaat verdienen, te vermeerderen met 8,33% vakantietoeslag en 8,33% eindejaarsuitkering. Daarnaast behoort een auto van de zaak tot de mogelijkheden.

WIL JE MEER WETEN?

Wil je meer weten over wat er van je verwacht wordt als onderhandelaar/ vicevoorzitter? Vraag dan de uitgebreide profielschets bij ons op via info@afmp.nl of info@marver.nl. Je kunt ook even bellen met Pauline de Casparis of – als ze niet opneemt – een berichtje naar haar sturen (06 48525132). Je belangstelling kun je uiterlijk op 15 april 2025 kenbaar maken door het sturen van een motivatiebrief met cv naar één van de genoemde e-mailadressen. De selectieprocedure zal in de tweede helft van april/ de eerste helft van mei plaatsvinden. Vanwege de bestuurlijke rol in twee verenigingen zullen beide verenigingen je geschiktheid voor de functie beoordelen. ■

AFMP-kaderlid Gerard de Graaff sinds 2001 actief in de medezeggenschap

‘VAN ONDERLINGE DISCUSSIES WORD JE ALLEEN MAAR BETER’

Gerard de Graaff, kaderlid én kaderraadslid binnen de sector Landmacht van de AFMP, heeft jarenlange ervaring in de medezeggenschap. Zijn sinds 2001 opgebouwde CV op dit gebied is indrukwekkend te noemen. Zo was hij voorzitter van DMC CLAS en van de GMC OOCL. Momenteel is hij secretaris bij de MC van de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD) waarvan hij tot mei 2024 de voorzitter was, maakt hij deel uit van de Centrale Medezeggenschapscommissie (CMC) en de werkgroep Veiligheid, Kwaliteit, Arbo en Milieu (VKAM) en is hij onze vaste vertegenwoordiger in het FNV Ledenparlement. Daarom is Gerard de aangewezen man om de meerwaarde van medezeggenschap weer eens onder de aandacht van jou en je collega's te brengen. Met plezier maakt Gerard hiervoor tijd vrij in zijn drukke agenda.

DE MENSEN DIE JOU AL LANGER kennen als 'medezeggenschapsman', weten ongetwijfeld hoe je inmiddels bijna 24 jaar geleden in de medezeggenschap verzeild bent geraakt. Kun je voor degenen die deze geschiedenis niet kennen nog eens vertellen hoe in 2001 jouw relatie met de medezeggenschap en met ons als AFMP tot stand kwam?

“Tijdens mijn werk voor de EODD verloor ik in 2001 mijn rechterhand bij de opruiming van explosieven. Na dit dienstongeval ging ik simpelweg op zoek naar andere boeiende dingen waarop ik me kon focussen. Ik klopte voor advies aan bij de AFMP en beet me vervolgens als een soort casemanager vast in de afhandeling van mijn eigen zaak. Ik verdiepte me in mijn rechten en plichten en in de bijhorende regelgeving. Zo maakte ik de overstap van actief militair naar een kan-

toorbaan en kwam ik steeds meer te weten over de meerwaarde van medezeggenschap binnen Defensie. En ik ging dus bij de AFMP aan de slag. Sinds 2011 ben ik kaderlid en vier jaar later werd ik kaderraadslid binnen de sector Landmacht.”

‘MEDEZEGGENSCHAP IS EEN VliegWIEL DAT JE STEEDS OPNIEUW IN BEWEGING MOET BRENGEN’

Hoe verklaar je verder jouw affiniteit met de medezeggenschap?

“Ik heb er altijd al waarde aan gehecht om op te komen voor collega’s die hiertoe zelf niet in staat zijn. Wat dat betreft ben ik sociaal aangelegd en dit is iets wat ik van huis uit heb meekregen. Ik kom uit een rood PvdA-nest. Tot het moment dat hij uit dienst ging, was Elze Mulder jarenlang mijn hulp en vraagbaak op medezeggenschapsgebied. Elze drukte me op het hart om me niet vast te pinnen op de individuele belangen van collega’s, maar om medezeggenschap te benaderen vanuit een bredere scope. Zo leerde ik dat een medezeggenschapscommissie een goede verbindende schakel vormt tussen een commandant en de medewerkers in een eenheid, omdat zij een ‘ongefilterd’ beeld geeft van alles wat er op de werkvloer speelt. De laatste jaren onderhoud ik trouwens ook met sectorhoofd Ron Segers van de Luchtmacht goede contacten over de medezeggenschap. En zelf ben ik op dit terrein nu sparringpartner en vraagbaak voor Hans Treffers die Elze opvolgde als sectorhoofd Landmacht.”

Is er in de loop der jaren veel veranderd aan jouw werkwijze op dit terrein?

“Ik denk dat ik wat minder fel en afwachtender ben dan in mijn beginjaren. Ik bepaal nu heel gedoseerd op welke momenten ik energie in de medezeggenschap steek om ervoor te zorgen dat mijn werk zoveel mogelijk rendement oplevert. Het nadeel van medezeggenschap is dat het een vliegwiel is dat je opnieuw in beweging moet brengen als er personele wisselingen van de wacht in de MC’s hebben plaatsgevonden. Nieuwe mensen moeten op de juiste plekken worden gezet en inhoudelijk worden meegenomen in de toegevoegde waarde van medezeggenschap. Zoals gezegd zoek ik in de medezeg-

genschap nu naar het bredere plaatje en staar ik me niet blind op details.”

Mede dankzij jouw medezeggenschapsrollen speel je een cruciale rol in de vertegenwoordiging van de AFMP op de werkvloer. Wat doe jij als de belangen van onze vakbond en die van de medezeggenschap met elkaar botsen?

“Gelukkig hebben de AFMP en de medezeggenschap grotendeels hetzelfde belang, namelijk het welbevinden van defensiecollega’s. Maar inderdaad is er ook geregeld sprake van conflicterende belangen. Voor mij is het simpel: als ik opereer vanuit een medezeggenschapsrol dan staat altijd het belang van de medezeggenschap voorop en niet dat van de AFMP. Maar logischerwijs praat ik ook altijd enigszins vanuit mijn bondsachtergrond. Voor collega’s speur ik altijd naar relevante informatie die hen vooruit kan helpen en deze informatie komt zowel uit de medezeggenschap als uit de AFMP-hoek. Ik besef dat ik daarom voorzichtig met deze informatie moet omspringen. Ik denk dat het een meerwaarde heeft om diverse vormen van informatie aan elkaar te koppelen. Daarom benader ik de scheiding tussen mijn bonds- en medezeggenschapswerk niet zo zwart-wit. Dit werk loopt deels in elkaar over. De CMC richt zich op de bedrijfsvoering en de collectieve belangen van medewerkers, terwijl de AFMP zich als defensiebond bezighoudt met hun individuele belangen en arbeidsvoorwaarden. Die uiteenlopende doelstellingen beschouw ik niet als een belemmering. Ik ben het niet

altijd eens met wat de AFMP als vakbond roept, maar ook niet met datgene wat er bij de CMC gebeurt. Dit noem je democratie. Van onderlinge discussies over belangrijke onderwerpen word je alleen maar beter.”

Welke verbeterstappen moeten volgens jou nog worden gezet in de medezeggenschap bij Defensie?

“Allereerst is het belangrijk dat alle MC-leden voldoende weten van het Besluit Medezeggenschap Defensie (BMD, red.). Bij medezeggenschap moet je namelijk altijd kijken naar wat het beste is voor de medewerkers. Wat dat betreft is het BMD niet de heilige graal, maar als lid van een MC dien je wel te weten wat hierin staat. Op diverse niveaus in de medezeggenschap constateer ik dat MC-leden hierover vaak onvoldoende kennis in huis hebben, terwijl het BMD de basis is van hun dagelijkse handelen. Daarom pleit ik ervoor om de opleiding medezeggenschap in te regelen, vóórdat mensen bij een MC aan de slag gaan. Een ander probleem waarmee de medezeggenschap in toenemende mate wordt geconfronteerd, is het gebrek aan nieuwe aanwas. Helaas zien veel collega’s de nut en noodzaak niet meer in van medezeggenschap. Hierdoor zie je vaak dezelfde mensen op de kandidatenlijsten voor MC’s terugkomen. En om hierin verandering aan te brengen, zijn breed gecommuniceerde MC-verkiezingen cruciaal. En wat betreft de communicatie over deze verkiezingen én het goed informeren van MC-kandidaten is er gelukkig nog wel wat te winnen. Hopelijk krijgen we zo méer sterke AFMP-kandidaten in de medezeggenschap.” ■

FAQ OVER INSCHALINGSWIJZIGINGEN IN NIEUWE IBM

Het gewijzigde Inkomstenbesluit militairen (IBM) is op 16 januari 2025 gepubliceerd in het Staatsblad. In dit nieuwe IBM zijn de in het arbeidsvoorwaardenakkoord 2021-2023 gemaakte afspraken verwerkt. Zolang de afspraken niet in wet- of regelgeving waren omgezet, was er sprake van beleid. Nu deze vastliggen in een algemeen verbindend voorschrift kan iedere belanghebbende militair er een beroep op doen. In deze FAQ in OpLinie geven we jou antwoord op diverse vragen rond de belangrijkste inschalingswijzigingen.

Wat is het verschil tussen de opleidingstabel en de salaristabel?

Sinds 1 januari 2023 kun je als militair worden ingeschaald in de opleidingstabel of de salaristabel. Inschaling in de opleidingstabel is alleen aan de orde als je voor het eerst het algemene deel van de initiële opleiding volgt. Met dit algemene deel wordt bedoeld op de algemene militaire vorming aan de start van je carrière bij Defensie. De Algemene Militaire Opleiding (AMO) is hiervan een voorbeeld, maar de opleiding kan ook een andere naam hebben. In artikel 3a van de nieuwe Inkomstenregeling militair

ren kun je teruglezen welke opleidingen tot het algemene deel van de initiële opleiding gerekend worden. Na voltooiing van het algemene deel kom je in de salaristabel.

Heb je tijdens je verblijf in de opleidingstabel buiten je schuld opleidingsvertraging opgelopen?

Dan word je in de salaristabel ingepast met ingang van de dag waarop je zonder de vertraging zou zijn ingestroomd. Let wel: tijdens de VTO moet je als militair in de salaristabel worden geplaatst.

Hiermee zijn echter veel fouten gemaakt. Deze fouten (moeten) worden rechtgezet tijdens een grootscheepse hersteloperatie.

Kom ik als doorstromer ook in de opleidingstabel?

Nee, als doorstromer heb je de AMO al eerder doorlopen en daarom dien je direct in de salaristabel te worden ingepast. Als AFMP krijgen we veel vragen van reservisten die op of na 1 januari 2023 zijn geswitcht naar beroepsmilitair. Zij zijn wel in de opleidingstabel geplaatst, terwijl zij in het verleden de AMO al hebben gedaan. Het is nog niet helemaal duidelijk hoe hiermee wordt omgegaan. Op dit moment maken we zekerheidshalve bezwaar voor leden bij wie dit is gebeurd.

Welk salaris krijg ik in de opleidingstabel?

In de opleidingstabel wordt je salaris bepaald aan de hand van je leeftijd en de aan jou toegekende opleidingsrang. Vanaf de leeftijd van 23 jaar zit je op het maximum. Zolang je nog geen 23 jaar bent, gaat

Heb je als AFMP-lid andere vragen over het nieuwe IBM? Neem dan contact op met onze afdeling individuele belangenbehartiging via ib@afmp.nl.

je salaris met ingang van de eerste dag van de maand waarin je jarig bent een trede omhoog. Verder stijgt je salaris zodra je wordt bevorderd. De hoogste rang die je binnen de opleidingstabel kunt bereiken, is luitenant ter zee der 3e klasse bij de Koninklijke Marine en vaandrig voor de overige OPCO's.

Welk salaris krijg ik in de salaristabel? Bij de overgang van de opleidingstabel naar de salaristabel – dus na voltooiing van de AMO – word je ingepast op grond van de rang die je op dat moment hebt of krijgt. Uitgangspunt is dat je dan trede 0 krijgt, maar er is ruimte om een hogere trede toe te kennen aan specifieke categorieën militairen. Dat moet gebeuren in de vorm van een ministeriële regeling. Deze is nog niet tot stand gekomen.

Wanneer krijg ik de jaarlijkse verhoging (klikmaand) in de salaristabel?

Als je als militair vanaf 1 januari 2023 in dienst bent getreden, wordt de jaarlijkse verhoging (klikmaand) gesteld op de maand

waarin de overgang van de opleidings- naar de salaristabel heeft plaatsgevonden. De eerste verhoging vindt een jaar na de overgang naar de salaristabel plaats. Was je op 1 januari 2023 al in dienst als militair?

Dan verandert er voor jou niets qua klikmaand. Met andere woorden: je houdt de klikmaand die je op 31 december 2022 had. Ook hiermee zijn echter de nodige fouten gemaakt, die tijdens een grootschalige hersteloperatie (moeten) worden hersteld.

Kan ik op grond van opleiding en/of ervaring een hoger startsalaris krijgen?

Defensie kent sinds januari 2023 aan nieuw ingestroomde militairen in de opleidingstabel met een bepaalde vooropleiding en/of ervaring een aanstellingstoelage toe ter verhoging van het salaris. Bij inpassing in de salaristabel krijg je als militair van 23 jaar of ouder een extra trede en relevante werkervaring is hierbij hoogstens vier extra treden waard. In totaal kan het aantal extra treden nooit meer dan vier zijn. De ervaring van militairen die al een extra trede wegens hun

leeftijd hebben gekregen, kan dus maximaal drie extra treden opleveren.

Kan ik als doorstromer ook extra treden in de salaristabel krijgen?

Nee, het nieuwe beleid geldt alleen voor militairen die vanaf 1 januari 2023 bij Defensie in dienst zijn getreden. In de praktijk zien we dat dit ertoe kan leiden dat instromers na de voltooiing van het algemene deel van hun opleiding een hogere salaristrede dan doorstromers krijgen. Dit illustreren we aan de hand van een voorbeeld: aan de korte officiersopleiding (KOO) nemen zowel doorstromers als instromers deel. Het kan voorkomen dat een doorstromer met zes jaar werkervaring binnen Defensie en een leeftijd van 24 jaar in trede 0 start, terwijl een instromer met zes jaar externe werkervaring en een leeftijd van 24 jaar direct trede 4 krijgt. We vinden dit niet fair. Daarom bieden wij desgewenst hulp aan leden die dit bij de werkgever aan willen kaarten. ■

Bondsjubilaris was én is van grote waarde voor de AFMP

JOOP HOOIRING AL 70 JAAR NAUW VERBONDEN MET ONZE BOND

Ter gelegenheid van zijn 70-jarige lidmaatschap van de AFMP en haar rechtsvoorganger Ons Belang bezochten wij onlangs met een groot gezelschap de inmiddels 92-jarige Joop Hooiring en zijn echtgenote Tiny in Leeuwarden. Naast AFMP-voorzitter Ruud Bergsma bestond dit gezelschap uit sectorhoofd Postactieven Paul Engelbertink, groepshoofd Friesland Kor Buruma, vertrouwd AFMP-gezicht Geurt Pijpers en voormalig collega Sandra Nighbur. Geurt en Sandra waren erbij, omdat zij vroeger collega's van Joop waren. Tijdens de visite kwam overduidelijk naar voren dat Joop door de jaren heen van grote waarde was voor onze bond. Zo was hij ooit de bedenker van de naam AFMP als afkorting van de Algemene Federatie van Militair en Burger Personeel. Maar hij heeft ook andere mooie wapenfeiten op zijn naam staan.

UIT ALLE VERHALEN

die Joop tijdens het AFMP-bezoek vertelde, werd duidelijk dat hij door de jaren heen een zeer bezige bij was, die zich op uiteenlopende manieren inspande voor de AFMP en haar voorganger Ons Belang. Zijn echtgenote Tiny maakte alles van zeer dichtbij mee en was op alle cruciale momenten voor hem de 'vrouw achter de man'. Tijdens het in een gezellige sfeer verlopen bezoek van de AFMP kreeg Joop de jubileumspeld en bijbehorende

oorkonde naar aanleiding van zijn 70-jarige bondsjubileum uitgereikt. Tiny werd verblijd met een bos bloemen.

NIET VANZELFSPREKEND

Onder het genot van koffie en gebak passeerden alle highlights van zijn mooie (bonds-)carrière de revue. Joop werd op 1 november 1954 lid van Ons Belang. In de daarop volgende jaren verloor hij de belangen van onze leden nooit uit het oog. Zo groeide hij later van afdelingspresident

en groepshoofd uit tot Hoofdbestuurder van Ons Belang in 1976. In die tijd waren vakbonden voor militairen in andere Europese landen nog niet vanzelfsprekend en dat zorgde voor de nodige uitdagingen in het leggen van internationale contacten.

LEVOB

Onderwerp van gesprek met Joop was verder onder meer de samenwerking tussen Ons Belang en de toenmalige ver-

zekeringsmaatschappij LEVOB. Deze veel bediscussieerde samenwerking leidde later tot het ontstaan van een steeds professionelere bond voor defensiepersoneel en tot de ont koppeling van de hieraan verbonden instellingen. Als vicepresident speelde Joop een cruciale rol toen Ons Belang zich steeds meer ging richten op Europese samenwerking. Ook was hij in die jaren veel op pad om de belangen van leden te vertegenwoordigen bij de landelijke politiek en de ambtelijke top van Defensie. Zijn militaire loopbaan kwam in 1983 tot een einde en twee jaar later trad hij af als hoofdbestuurder van Ons Belang. Zijn benoeming tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau in 1988 was voor hem de spreekwoordelijke kers op de taart in zijn bijzondere carrière. Een naar ons idee verdiende koninklijke erkenning, gezien al zijn inspanningen voor de bond én voor zijn omgeving.

OPRICHTING AFMP

Joop werd op 13 maart 1986 gevraagd om het voorzitterschap van de fede-

ratie Ons Belang - Vereniging voor Militair Technisch en specialistisch Beroepspersoneel (VMBT) op zich te nemen en om met deze federatie te komen tot een nieuw geheel, dat later zal uitgroeien tot de AFMP. Deze ingrijpende verandering ging niet zonder slag of stoot. Door alle schermutselingen zag Joop zich op een gegeven moment gedwongen om het voorzitterschap naast zich neer te leggen. Als adviseur is hij uiteindelijk betrokken bij de officiële oprichting van de AFMP op 1 januari 1992, na een fusie tussen Ons Belang, de VMBT en de Algemene Militaire Pensioenbond (AMP). In deze hoedanigheid werkte hij veelvuldig samen met ons erelid Gijs Zimmerman.

'TIJDENS ONS BEZOEK SPRAK JOOP MET PASSIE OVER ZIJN VROEGERE BONDSWERK'

VERTROUWDE GEZICHTEN

Tijdens ons bezoek lijkt Joop niet uitgepraat te raken over zijn betrokkenheid bij de AFMP. Het was mooi om te horen met hoeveel passie hij over zijn bondswerk sprak en bijzonder om te kunnen concluderen dat hij ondanks zijn leeftijd van 92 jaar nog altijd behoorlijk actief is in Leeuwarden en omgeving. Joop was blij om tijdens het jubileumbezoek diverse vertrouwde gezichten uit zijn loopbaan terug te zien. Samen met zijn echtgenote Tiny zei hij dankbaar te zijn voor de gezellige visite naar aanleiding van zijn 70-jarige bondslidmaatschap. Wij bedanken Joop en Tiny voor de gastvrije ontvangst in Leeuwarden en voor alle prachtige verhalen die ons als AFMP zeker zullen bijblijven. ■

PROFITEER VAN EXCLUSIEVE KORTINGEN IN DE AFMP VOORDEELWINKEL!

Onlangs openden wij de online deuren van de AFMP Voordeelwinkel. Deze winkel biedt jou als AFMP-lid exclusieve kortingen op A-merkproducten op het gebied van elektronica & huishoudelijke apparaten, reizen & hotels, huis & tuin en fashion & beauty én op tickets voor bijvoorbeeld de bioscoop, een attractiepark en de dierentuin. Daarnaast kun je blijven profiteren van de op pagina 34 en 35 van deze OpLinie gecommuniceerde voordelen van Ledenvoordeel FNV. Wij leggen je op deze pagina uit wat je moet doen om gebruik te kunnen maken van de extra via de AFMP Voordeelwinkel aangeboden (product)kortingen.

Scan om naar de voordeelwinkel te gaan

Scan als je vragen hebt over het gebruik

Doorloop de volgende stappen om te kunnen shoppen via de AFMP Voordeelwinkel.

Scan allereerst de QR-code hiernaast om naar onze voordeelwinkel te gaan. Maak daar vervolgens eenvoudig een account aan en gebruik de activatiecode: *afmpvoordeel*. Jouw nieuwe account dien je te bevestigen via de e-mail. Je kunt dan voortaan inloggen via dit account. Handig is om op je mobiele telefoon de zogeheten Vip District-app te downloaden en in te loggen met de door jou doorgegeven gegevens. Je kunt dan met jouw telefoon het productaanbod van de AFMP Voordeelwinkel bekijken.

Heb je vragen over het gebruik hiervan of loop je tegen problemen aan? Scan dan de QR-code hiernaast en stuur een bericht aan de customer support van Vip District, het bedrijf achter de nieuwe voordeelwinkel.

Scan de QR-code voor een overzicht van alle ledenvoordelen voor jou als AFMP-lid!

FILIPPINE

Gelijke cijfers zijn gelijke letters.

A	15	26		41		11	B		26	6	19		35	44		22	3	13
C	4		8	26	7	46	2		D	9	46		28		26		6	1
E		35	45	9	40		23	19		31	F	37	32	21		47		12
G	43		19	24	16		26	2	7	H	31		17	48	11		35	29
I	33	1	22		28		11		4	36	17	J	24		44	34		9
K	10	22		13	46			38	L	31		42		11	37		3	19
M	31		45		32	18	40		22	12	28		N	23		43		37
O	24	10		21			1	35	P	20		4		9	31		35	42
Q	31	11	41		48		37	15	32	27		R	39		13		45	8
S	32			22	47	14	30	19		T	34	29		16		7	44	26
U	5	40	33			22		4	27	12	V	25	32		1	41	8	
W	37		25	20	45	11		30	X	11	47		24	38		4		26
Y	34	7		45		23	Z	31		36	26	2	18	5		39	14	

- A Spaanse dictator, overleden in 1975
- B Noord-Amerikaans knaagdier
- C Periode van drie maanden
- D Onder invloed van alcohol
- E Periode van 4.000 maal C
- F Land in Zuidwest-Azië
- G Amerikaans zoogdier, opossum
- H Land in Centraal-Azië
- I Onder invloed van alcohol
- J Uitvinder van een naar hem genoemde motor
- K Land in Zuidwest Azië
- L Italiaanse dictator, gefusilleerd in 1945
- M Periode die ruim 31,5 biljoen maal in E past
- N Uitvinder van het dynamiet
- O Afrikaans land met uitzicht op Azië
- P Europees knaagdier, tuinslaper
- Q Broers die de luchtballon uitvonden
- R Argentijnse dictator, overleden in 2013
- S Land in Zuidoost-Azië
- T Periode van bijna 16 miljard maal M

- U Onder invloed van alcohol
- V Land in Zuidoost-Azië
- W Onder invloed van alcohol
- X Uitvinder
- Y Sovjet-Russische dictator, overleden in 1953
- Z Zuid-Amerikaans knaagdier

OPLOSSING

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48

BONCADEAU

Stuur jouw oplossing van de puzzel **vóór dinsdag 1 juli 2025** naar de redactie van Oplinie via dit e-mailadres: **puzzel@afmp.nl**. Vergeet niet jouw adres te vermelden in jouw mail, want onder de juiste inzendingen verloten wij een boncadeau ter waarde van 25 euro! Uit de goede oplossingen van de puzzel uit het vorige nummer kwam **Arie Paauwe** uit **t Harde** als winnaar uit de bus. Per abuis publiceerden wij in de vorige uitgave overigens ook de uitkomst van de puzzel. Desondanks namen veel lezers de moeite om de puzzel helemaal in te vullen.

SECTORHOOFDEN

LANDMACHT

Hans Treffers
06 - 82 78 49 84
htreffers@afmp.nl

MARINE

Caroline Hellendoorn
06 - 13 50 75 30
chellendoorn@afmp.nl

POSTACTIEVEN

Paul Engelbertink
06 - 12 90 57 48
pengelbertink@afmp.nl

BURGERPERSONEEL

Arjen Rozendal
06 - 23 89 55 07
arozendal@afmp.nl

LUCHTMACHT, COMMIT

Ron Segers
06 - 53 52 60 83
rsegers@afmp.nl

CONTACT

ALGEMENE ADRESGEGEVENS

bezoek- en postadres

Johan van Oldenbarneveltlaan 46

3818 HB Amersfoort

085 - 89 00 470

maandag t/m donderdag telefonisch bereikbaar

van 11.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 15.00 uur

Tijdens de overige kantoor tijden tussen 8.30 en

17.00 uur - ook op vrijdag - kun je een terugbel-

verzoek inspreken via onze voicemail.

info@afmp.nl

www.afmp.nl

NL72 INGB 00019330 98

AFDELING INDIVIDUELE BELANGENBEHARTIGING (IB)

ib@afmp.nl

LEDENADMINISTRATIE

la@afmp.nl

OPZEGGEN LIDMAATSCHAP

Er kan een moment komen dat je jouw AFMP-lid-

maatschap moet opzeggen, bijvoorbeeld omdat

je een baan buiten Defensie hebt aanvaard. Houd

dan rekening met de opzegtermijn van twee

volle kalendermaanden. Een voorbeeld: je zegt 15

januari op. Je lidmaatschap wordt dan beëindigd

per 1 april. Je kunt opzeggen door een brief te

sturen naar: AFMP, t.a.v. ledenadministratie,

Johan van Oldenbarneveltlaan 46, 3818 HB

Amersfoort. Je kunt ook een mail sturen naar:

la@afmp.nl

WIL JE IETS DOORGEVEN?

Een adreswijziging, ambtsjubileum, leeftijdont-

slag, opname in ziekenhuis of een uitzending. Of

heb je vragen over het lidmaatschap, ledenvoor-

delen of verzekeringen? Dit kun je doorgeven via

onze website www.afmp.nl of sturen aan:

AFMP t.a.v. Ledenadministratie, Johan van

Oldenbarneveltlaan 46, 3818 HB Amersfoort

Je kunt bovenstaande zaken ook doorgeven via

onze ledenapp.

COLOFON

**Uitgave van FNV Veiligheid onder
verantwoordelijkheid van de Algemene
Federatie van Militair Personeel**

Aangesloten bij:

- Algemene Centrale van Overheidspersoneel (ACOP)
- Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV)
- EUROMIL (Europese organisatie van militaire belangenverenigingen)

REDACTIE

Bart Manders, René Schilperoort,
Fred Lardenoye

REDACTIEADRES

Johan van Oldenbarneveltlaan 46
3818 HB Amersfoort
redactie@afmp.nl

ONTWERP & VORMGEVING

Margo Witte | studio voor grafisch ontwerp

De inhoud van OpLinie valt onder de verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de AFMP, met uitzondering van artikelen op naam en de inhoud van de opgenomen advertenties.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen te weigeren of te redigeren. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

OPLAGE

15.000

INTERNET

www.afmp.nl

EMAIL

info@afmp.nl

DRUK

Senefelder Misset

SLUITINGSDATUM KOPY

OpLinie nummer 2, 2025 sluit op woensdag 2 juli en verschijnt op vrijdag 11 juli 2025.

Uw hypotheek, onze zorg!

DFD is ruim 27 jaar dé specialist op het gebied van verzekeringen en onafhankelijk hypotheekadvies voor (ex-)militairen en hun gezinsleden. U wilt verhuizen of droomt van een eigen woning. Uw woning vergroenen. Dat is goed voor het milieu en uw portemonnee! Of u nu voor het eerst koopt, verhuist, verbouwt of vergroent. DFD biedt u het beste advies en de hypotheek die bij u past. Neem contact op met DFD voor meer informatie of een afspraak. Een eerste inventarisatie is altijd GRATIS!

DFD biedt u zorgeloos woongenot en voordeel door:

- ✓ Expertise en zorg;
- ✓ Ook hypotheek voor militairen met een FPS fase-1 en -2 contract;
- ✓ Echt onafhankelijk en persoonlijk advies door de DFD-regioadviseur;
- ✓ Duidelijkheid en transparantie, u weet hoeveel en waarvoor u betaalt;
- ✓ Maximale zekerheid, ook voor de toekomst;
- ✓ De optimale hypotheek met de scherpste tarieven.

PROFITEER VAN AANTREKKELIJKE KORTING MET LEDENVOORDEEL FNV

Ledenvoordeel FNV biedt FNV-leden flinke kortingen op allerlei producten en diensten. Naast de jaarvoordelen waar je heel het jaar gebruik van kunt maken, bieden we ook tijdelijke voordelen. Deze vind je elke maand op ledenvoordeelfnv.nl. Je kunt je ook inschrijven voor de maandelijkse nieuwsbrief, zodat je nooit een voordeel mist!

TIJDELIJK VOORDEEL

Maandelijks vele nieuwe voordelen op ledenvoordeelfnv.nl

BOOKBEAT LUISTERBOEKEN 60 DAGEN GRATIS + KORTING

Geniet 60 dagen gratis van luisterboeken met BookBeat! Via Ledenvoordeel FNV ontvang je een gratis proefperiode en daarna ook nog 2 maanden 50% korting op je abonnement. Luister tot 40 uur naar je favoriete boeken, van spannende thrillers tot inspirerende non-fictie! Meld je nu aan en begin direct met luisteren.

Dit voordeel is geldig t/m 31 mei 2025

60 DAGEN GRATIS

LENOVO EXCLUSIEVE LENOVO-DEALS VIA LEDENVOORDEEL FNV

Leden van AFMP profiteren van unieke kortingen op Lenovo-producten! Ontvang laptops, accessoires en meer tegen scherpe prijzen. Lenovo staat bekend om innovatie en betrouwbaarheid, ideaal voor werk, studie en ontspanning. Grijp deze kans om hoogwaardige technologie met extra voordeel in huis te halen. Bekijk nu alle exclusieve deals speciaal voor jou!

Dit voordeel is geldig t/m 31 mei 2025

15% KORTING

ROADSMAAKT 15% KORTING OP DE GEHELE COLLECTIE VAN ROADSMAAKT

RoadsMaakt staat voor een unieke collectie, handgemaakt door mensen met een bijzonder levensverhaal. Bij RoadsMaakt vind je woonaccessoires, lifestyle producten en bijzondere cadeaus. Allemaal gemaakt van gerecyclede materialen en ieder met een uniek verhaal. Als lid van AFMP ontvang je 15% korting op het gehele assortiment van RoadsMaakt.

Dit voordeel is geldig t/m 31 mei 2025

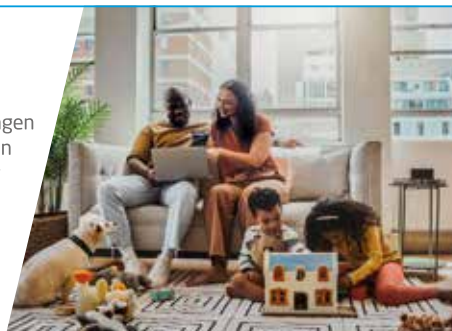
15% KORTING

JAARVOORDEEL

UNIVÉ ALTIJD GOED VERZEKERD BIJ UNIVÉ

Brand-, diefstal-, storm- of waterschade, heb je je woonverzekeringen op orde? Met een inboedelverzekering van Univé zijn je spullen in huis verzekerd. En met een opstalverzekering is je eigen woning verzekerd. Een prettige gedachte. Als lid van AFMP krijg je bij Univé 5% korting op je schadeverzekeringen.

5% KORTING

JAARVOORDEEL

NIBUD 15% KORTING OP NIBUD-PRODUCTEN

Ben jij al bezig met je belastingaangifte? Als je je financiële administratie netjes bewaart, kun je alles makkelijk terugvinden. Met Nibud-tabladenset bijvoorbeeld, weet je precies welke documenten je moet bewaren en hoe lang. Je bestelt 'm nu met korting in de online winkel!

15% KORTING

INVENTUM INVENTUM HUISHOUDELIJKE APPARATEN MET KORTING

Bestel nu extra voordelig handige huishoudelijke apparaten van Inventum. Met tot wel 50% korting, speciaal voor jou! Alle producten zijn van goede kwaliteit, hebben een mooi design en een scherpe prijs. Inventum geeft altijd 5 jaar garantie op alle apparaten. Dus wie slim is... kiest Inventum!

TOT 50% KORTING

NHA 12% KORTING ÉN GRATIS TABLET BIJ NHA

Wil jij aan je toekomst werken? Ga voor een thuisstudie van NHA! De opleidingen passen perfect bij jouw dynamische baan. Studeer waar en wanneer het jou uitkomt. Ontdek 600+ betaalbare cursussen en behaal jouw doelen, op jouw tempo. Als lid van AFMP profiteer je van 12% korting én ontvang je een gratis tablet! Vraag je gratis proefles aan of schrijf je direct in via nha.nl/fnv.

12% KORTING

GREENCHOICE EXCLUSIEF LEDENVOORDEEL FNV VOORDEEL BIJ GREENCHOICE

Start 2025 sterk met Greenchoice! Als lid van AFMP profiteer je van scherpe tarieven, aantrekkelijke kortingen, 100% groene stroom uit Nederland én steun je natuurprojecten met het programma Natuur voor Morgen. Jij kiest, Greenchoice regelt de rest. Stap over en ervaar de positieve energie van Greenchoice!

VOORDEEL OP ENERGIE

Onze jaarpartners:

univé

nha

Pluto Sport

12GO

CenterParcs

mobiel.nl

koffievoordeel.nl

INVENTUM

MIS NIETS! SCHRIJF JE SNEL IN VOOR DE NIEUWSBRIEF OP LEDENVOORDEELFNV.NL

Onder voorbehoud van druk- en zetfouten.

Kijk op de website voor de speciale maandaanbiedingen!

UIT DE PRAKTIJK

AANSPREKENDE RESULTATEN
OP HET GEBIED VAN INDIVIDUELE
BELANGENBEHARTIGING

GERECHTIGHEID VOOR VIER LANDMACHTMILITAIRES

Onlangs werd bekend dat Defensie zich neerlegt bij de uitspraak van de rechtbank in Den Haag van 24 december 2024 over een ongeval van vier landmachtmilitairen in februari 2023. De militairen belandden tijdens een oefening met hun militaire voertuig in een diepe afgrond en liepen hierbij uiteenlopende verwondingen op. Het ABP (Defensie) oordeelde eerder dat de oefening niet onder 'oorlogsnabootsende omstandigheden' plaatsvond en kwalificeerde het ongeval als een bedrijfsongeval. In het beroep dat de militairen hiertegen instelden, benadrukte de rechtbank dat het ongeval moet worden beschouwd als een dienstongeval en niet als een bedrijfsongeval. Voor de militairen is dit een stuk gunstiger, omdat hun schade nu volledig moet worden vergoed.

NABOOTSIING OORLOGSSITUATIE

Tijdens de rechtszaak stond de vraag centraal of het ongeluk gebeurde onder oorlogsnabootsende omstandigheden. De rechter stelde vast dat de oefening plaatsvond tijdens de afsluitende FINEX-oefening, waarbij een oorlogssituatie nabij een fabriek in een oorlogsgebied werd nagebootst en vaardigheden werden toegepast die in de eerste twee weken van de oefening waren geoefend.

VERHOOGD RISICO

Door de nabootsing van oorlogsomstandigheden was het risico op een ongeval verhoogd, zo oordeelde de rechter. Het voertuig was onderdeel van een colonne van militaire voertuigen die in het donker op het onverharde privéterrein van een kalkzandsteenfabriek moesten rijden. Zij dienden bovendien zonder te verlichting rijden, wat

zorgde voor een beperkt zicht en het risico op een ongeval verder vergrootte. Ook waren er bewust geen extra veiligheidsmaatregelen getroffen.

RUIMHARTIGE OPSTELLING

Voor de betrokken militairen is inmiddels geregeld dat zij aanspraak kunnen maken op de voorzieningen die gelden voor een dienstongeval. Dat vinden wij als AFMP een goede zaak, maar wij betreuren het dat wij hierover de juridische weg moesten bewandelen. Militairen en burgermedewerkers die onze veiligheid en vrede beschermen, hebben nou eenmaal een verhoogde kans om letsel op te lopen. Zij mogen van hun werkgever een ruimhartige opstelling verwachten ten aanzien van de vraag of het ongeval een bedrijfs- of dienstongeval is en daaraan heeft het in deze zaak ontbroken.

ONS ADVIES

Wij hebben een belangrijk advies voor jou: let goed op als het ABP met jou het besluit communiceert dat er sprake is van een bedrijfsongeval. Ben je geconfronteerd met oorlogsnabootsende omstandigheden of andere gevaarzettende omstandigheden en heb je hierdoor letsel opgelopen? Klop dan binnen de bezwaartermijn aan bij onze afdeling individuele belangenbehartiging via ib@afmp.nl. ■

→ In de juli-uitgave van *OpLinie* besteden wij uitgebreid aandacht aan de opstelling van Defensie ten aanzien van militairen en burgermedewerkers die gewond zijn geraakt tijdens hun werk en aan de juridische procedures die wij helaas vaak moeten voeren om een ongeluk definitief als dienstongeval de boeken te laten ingaan.